

sosyalist işçi

www.sosyalistisci.org

DEVRİMCİ ANTİKAPİTALİST GAZETE

SAYI: 313 ■ 22 Şubat 2008 ■ 1 YTL

301. Madde, Kürt sorununda demokratik çözüm, düşünce, ifade ve örgütlenme özgürlüğü, sendikal haklar, azınlık hakları, vakıflar yasası, iş güvencesi, Ergenekon ve diğer çetelerden hesap sorulması, okullarda ve kamu kuruluşlarında giyim özgürlüğü, eşcinsel hakları, zorunlu askerlik ve vicdani red hakkı, zorunlu din dersini reddetme hakkı, bütün dinlere eşitlik, eğitim ve sağlık hakkı

ÖZGÜRLÜK İSTİYORUZ

AKP Hükümeti, bir dizi reforma imza atmak için kolları sıvamış görünüyor.

Susurluk kazasından beri yargılanamayan Mehmet Ağar'ın yargılanma kararı,

Ergenekon terör örgütünün bazı üyelerinin yakalanması ve yargılanmaya başlaması, başörtülü öğrencilere üniversiteye giriş hakkına yönelik adımlar bunlardan bir kısmı.

Bunlar olumlu gelişmeler. Ancak sorunlar buzdağının ucu dışında pek bir adım yok ortada. Asıl büyük sorunlarımız çözülmeden ve dolayısıyla derinlerde bekliyor.

Büyük sermayenin partisi AKP yeni liberal politikalarından asla taviz vermiyor. Örnek mi? SSGSS yasası. Sağlığımız ve emeklilik haklarımız elimizden alınıyor. Gerçek demokrasi yol-

unda gerçek adımlar hâlâ atılmıyor. Örnek mi? Irkçı 301. madde. Hâlâ düşünce ve ifade özgürlüğümüz yok. Sırada daha çok iş var. Biz hak ettiğimiz bütün özgürlükleri istiyoruz.

Bu solla ne yapmalı

Can Irmak Özınanır

Sayfa: 8

Çatı partisi mi, yeni sol parti mi?

Doğan Tarkan

Sayfa: 3

15 MART

İRAK'TA İŞGALİN 5. YILI

İSTANBUL'da MİTİNG

1 MART

7-8-9 Mart, BARIŞ PANAYIRI, KADIKÖY

SAVAŞ KARŞITI KONFERANS

Panzer çocuğu öldürdü

15 Şubat 1999'da Abdullah Öcalan'ın Kenya'da yakalanmasının yıl dönümünde bir çok Kürt ilinde kepenk kapatmak da dahil eylemler gerçekleştirildi. Büyük medyaya göre bu eylemler bir grup PKK'nin dayatmasıyla gerçekleştirilmiş ve halkın büyük çoğunluğu bu eylemlere katılmamış.

Oysa eczane ve fırınlar dışında bu eylemlere halkın büyük çoğunluğu kepenk kapatarak destek verdi. Kimi yerlerde çatışmalar çıktı ve çok sayıda insan yaralandı. Cizre'de ise 12 yaşındaki bir Kürt çocuğu panzerin altında kalarak hayatını kaybetti. Olaylara, güvenlik güçlerinin olağanüstü önlemleri ve baskıları neden oldu.

Ulusalçılar darbecilğe devam ediyor

Atatürkçü Düşünce Derneği'nin (ADD) organize ettiği ve açık açık darbe planlarının tartışılıp, hukuk dışına çıkma zamanının geldiğinin ifade edildiği toplantıda konuşulanlar ulusalçıların darbeci yüzlerini açıkça ortaya koyuyor.

ADD Kadıköy Şubesi 04-13 Şubat 2008 tarihleri arasında Marmara Üniversitesi Haydarpaşa Yerleşkesi'nde bir 'Hukuk ve Siyaset Okulu' yaptı. Bu 'hukuk okulu'nda en çok konuşulan ise hukuk dışına çıkmak gerektiği oldu.

Örneğin, ADD Genel Başkanı emekli Orgeneral Şener Eruygur'un yönettiği panelde yanında oturan Ulusal Sanayici ve İşadamları Derneği (USİAD) Genel Sekreteri Birol Başaran, "Hukuk dışına çıkılacak günler geliyor diye düşünüyorum." dedi. Başaran, şok edici konuşmasında, "Bazı durumlarda hukukun askıya alınmasında bir zarar yoktur diye düşünüyorum." diye de ekledi. Her türlü demokratik talebin önünde ilk engel haline gelen ulusalçı güçlerin darbe çağrılarını aşığındaki linkten görüntülü olarak da izleyebilirsiniz.

www.haber7.com/haber.php?haber_id=300626

Danıştay itirafçısını susturdular

Danıştay saldırısıyla ilgili gerçekler de ortaya çıkarılmıyor. Sanki arkasında herhangi bir yapılanma yokmuş gibi hareket edilen davada katil Alparslan Aslan adı bir suç işlemiş gibi izlenim ortaya çıkıyor. Ya da katil İslamcı görüşlerinin etkisi altında bu saldırıyı gerçekleştirdi gibi. Oysa katil bir şeriatçi değil. Açıkça bir faşist. Hatta BBP'de örgütlü bir faşist. Ve arkasında başka

güçlerin olduğu da ortada.

Davada yargılananlardan Osman Yıldırım'ın söyledikleri ise bir ölçüde durumu ortaya koyuyor. Yıldırım 26 Nisan 2006'da İstanbul Ataşehir'de yapılan bir toplantıyla Cumhuriyet Gazetesi'ne bomba atılması ve Danıştay saldırılarının kararının alındığını söylüyor. Aynı toplantıda Veli Küçük'ünde olduğunu belirtiyor. Fakat Osman

Yıldırım susturuldu ve mahkemede söyleyeceklerinden vazgeçirildi.

Danıştay saldırısının üzerine az bir çabayla gidilseydi, işin boyutları ortaya çıkacak ve Ergenekon'a gidilecekti. Ama bundan ulusalcılar pek memnun kalmayacaktı. Buna kendi tepesine bomba atılmasına rağmen memnun kalmayacak Cumhuriyet Gazetesi de dahil.

Göksu yangını: Doğal hayatın sonu mu?

1971 yılında İran'ın Ramsar kentinde imzalanan sözleşme sulak alanları koruma altına alan uluslararası tek sözleşme. 1994'te Türkiye'de sözleşmeye taraf oldu ve Göksu Deltası, Seyfe Gölü, Burdur Gölü, Sultan Sazlığı, Manyas Gölü, Kızılırmak Deltası, Uluabat Gölü, Gediz Deltası, Akyatan Gölü Ramsar alanı ilan edildi. Oysa bugün bu alanların tümü yok olma tehlikesiyle karşı karşıya.

Bunlardan Göksu Deltası'nda da bilinmeyen bir yangın çıktı. Deniz kaplumbağalarının önemli bir konaklama alanı olan, 332 kuş türünün yanında 6'sı endemik, 38'i de kırmızı listede olan önemli bitki türlerini barındıran deltaladaki yangının ne tür zararlara yol açtığı tam olarak bilinmiyor. Bilinen gerçek ise binlerce hayvanın ve eko sistemin onarılmaz bir şekilde zarar görmüş olması.

Sulak alanlar eko sistemin vazgeçilmezi Sulak alanlar buldukları bölgenin en alt kısmında buldukları için her türlü atık burularda toplanıyor. Sulak alanlar sadece içinde barındırdıkları bitki ve hayvan çeşitliliğiyle geniş bir eko sisteminde barındırmıyorlar.

Sulak alanlar aynı zamanda, yeraltı sularını besleyerek veya boşaltarak, taban suyunu engelleyerek, sel sularını depolayarak, taşkınları kontrol ederek, kıyılarda deniz suyunun girişini önleyerek buldukları bölgenin su rejimini düzenliyorlar. Yine aynı zamanda sulak alanlar dünyadaki karbon oranının yüzde 40'ını içinde barındırıyorlar. Sulak alanların zarar görmesi ya da kuruması bu karbon oranının açığa çıkmasına neden oluyor.

Böylesine önemli bir eko sistemin göz göre göre yok edilmesi doğanın yıkımına davetiye çıkarıyor. Ve Türkiye bu yıkımı 40 yıldır yaşıyor. Türkiye bütün sulak alanlarını yitiriyor.

Tersane cinayetleri devam ediyor

Tuzla tersanelerinde son 7 ayda 14 işçi hayatını kaybetti. Son 10 yılda ölenlerin sayısı ise resmi rakamlara göre 50. Toplam 20 bin işçinin çalıştığı Tuzla tersanelerinde işçiler kapitalizmin ilk dönemlerindeki vahşi koşullarda çalışıyorlar. Günlük 8 saat olması gereken çalışma süreleri 10 saate ve çok daha fazlasına çıkıyor. İşçilerin ezici çoğunluğu günlük 20 ile 50 YTL arasında ücretlere çalıştırılıyorlar.

Tuzla'daki 20 bin işçiden sadece yüzde 10'unun iş ve sosyal güvencesi var. Geri kalan çoğunluk her türlü haktan mahrum bir şekilde hayatlarını sürdürmeye zorundalar. Ölümünün çoğu, basit önlemler alınmadığı için gerçekleşiyor. Bunlar kask, eldiven, demir uçlu postal gibi basit malzemeler. Ama bu malzemeler dahi işçilere verilmiyor. Bunun en önemli nedenlerinden biri işçilerin taşeron firmalara bağlı çalışıyor olmaları. Taşeron firmalar da kar marjını arttırmak için işçilerin tüm gereksinimlerinde kısıntıya gidiyor.

Kayıt dışı ölümler

İşçiler çalışmalarının yüzde doksananın kayıt dışı olduğundan bazı ölümlerden dahi haber alınmadığını söylüyorlar. Buna örnek olarak da denizde düşüp ölen bir işçinin cesedini çıkartmak için dalan dalgıçların 6 ay önce denize düşüp ölen bir başka işçinin cesedini çıkartmasını gösteriyorlar. Ayrıca kaza sonucu

ölümlerden çok daha fazla, sakatlanma vakaları var. Yüzlerce işçi bu durumda iş hayatına devam edemez hale geliyor. Taşeron firmalar genellikle yasal sorumluluklarla uğraşmamak için ölenlerin ailelerine kan parası vererek sorumluluktan sıyrılıyorlar.

Limter-iş (Liman, Tersane, Gemi Yapım Ve Onarım İşçileri Sendikası) bir yılda ortalama 18.500

kazayla Türk tersanelerinin dünya şampiyonu olduğunu söylüyor.

Aynı anda tersane sahibi MHP ve AKP milletvekilleri ve Gemi İnşa Sanayicileri Birliği (GİSBİR) ölümlerinin az ve normal olduğunu söylüyorlar. Piyasa kapitalizminin çarklarına terk edilen işçiler patronların kurbani olmayı devam ediyorlar.

Vakıflar yasası

timiydi. Devlet 1972 yılında azınlık vakıflarının özellikle 1936'dan sonra elde ettiği taşınmazlara el koymaya başladı. Var olan açık adaletsizliği bir nebze olsun gidermeye dönük yeni yasa taslağı özellikle irkçi milletvekillerinden yoğun bir tepki görüyor. BBP bütün muhalefeti bu noktada topluyor. MHP mecliste gizli oturum isteyecek kadar gözü dönmüş durumda. CHP vatan elden gidiyor diye bağınıyor.

Türkiye'de toplam 95 bin gayri Müslim yaşıyor. Ve bütün politikalar 95 bin kişinin vatanı ele geçirmek üzere olduğu paranoyasına dayandırılıyor. Gayri Müslimlere sen bizden değilsin diyen ve onu 2. sınıf vatandaşlara dönüştüren devletin resmi görüşü ise ayak diretiyor.

Tümünü iade edin

Azınlık vakıflarının taşınmazlarına el koyanlar, onun sayesinde sermayesine sermaye katanlar, bu

talana katılanlar elbette malların iadesi sorununu vatan millet sorunu yapacaktır. Gerçek durum ise şu. Azınlık vakıflarının mallarının tescilli için 2007'de yaptıkları başvuru sayısı 2.332, reddedilen başvuru sayısı ise sadece 364. Taşınmazlar öylesine talan edilmiş ki, hükümet dahil bu durumun nasıl düzeltileceğini kimse bilmiyor. Çünkü siyasi irade yok. Yapılması gereken bütün başvuruları kabul edip, bütün taşınmazları iade etmek. Ve yeni taşınmaz edinilmesine dönük her türlü engeli ortadan kaldırmaktır.

sosyalist işçi

“Biz henüz özgür olmadık”

Çoğu türbanlı bir grup kadın “Söz konusu özgürlükse hiçbir şey teferruat değildir” diye başlayan bir bildiri yayınladılar.

Bildiri yayınlayan kadınlar 301 değişmedikçe, azınlık sorunları ortada durdukça, vakıflar yasası var oldukça, Kürt sorunu bugünkü halini korudukça, örgütlenme özgürlüğünün önündeki engeller kalkmadıkça “özgür değiliz” diyorlar. Devrimci sosyalistler terddütsüz bir biçimde bu tutumu destekliyorlar.

Türban bir özgürlüğün kazanılmasıdır ama yetersizdir. Onunla birlikte kazanılması gereken daha bir dizi özgürlük var.

Ne var ki diğer konularda özgürlükler kazanılmadı diye türban konusunda karşı tutum almak bütünüyle yanlış.

Ya hep, ya hiç diyen bu mantık aslında türbana özgürlük tanınmasına karşı. Türbanın arkasından başka adımla gelecek ve aslında özgürlüklerimiz genişleyeceğine sınırlanacak diye düşünüyorlar.

Oysa türbana özgürlük verilmesi bir sınırlamanın kalkmasıdır. Bunu başka adımların izlemesi için de mücadele etmek gerekir, türbanın arkasından özgürlüklerimizin sınırlanması doğrultusunda başka adımların gelmesini engellenmesi de mücadele konusudur. Mücadele etmeden özgürlükler genişleyemez.

301’in kalkması için türbana özgürlük. Tüm ırkçı yasaların kalkması için 301’e hayır, türbana özgürlük.

Kürt sorununda barışçı çözüm için vakıflar yasası değişmelidir. 301 kalkmalıdır, ırkçı yasalar temizlenmelidir, kılık kıyafet özgürlüğü olmalıdır. Türbana özgürlük gelmelidir.

Bütün bunların kazanılması için mücadele gerekir.

Çatı partisi mi, yeni sol parti mi?

Doğan TARKAN

DTP, EMEP ve SDP aralarında bir “çatı partisi” kurma konusunda anlaşmışlar. Bu anlaşmalarının sonucu olarak diğer sol gruplarla da görüşüyorlar.

DTP-EMEP ve SDP’nin önerdikleri parti yapısının bizim açımızdan 2 özelliği var:

1. Hem bir birleşik parti olacak (çatı partisi) hem de her parti-örgüt bağımsız olacak.

Bu durumda var olan hiçbir partiye üye olmayanlar nasıl davranacaklar? Onlar bu çatı partisine nasıl katılacaklar? Çatı partisinin demokrasisi içinde nasıl yer alacaklar. Belli ki çatı partisini önerenler için böyleleri önemli değil.

2. Çatı partisi asıl olarak bir sol birlik. Yani daha önce defalarca kurulan birliklerden aslında bir farka sahip değil. Bu nedenle bugün bir siyasi örgüte sahip olmayanları neden atladığı daha kolay anlaşılıyor.

Oysa, solun son 15-20 yıllık bütün deneyleri gösteriyor ki çeşitli adlarla ve iddialarla kurulan bütün sol birlikler aslında iflas etmiştir.

Solun birliği ile kurulan bütün seçim ittifakları her katılınan seçimden biraz daha oy kaybederek çıkmıştır.

Kaldı ki son genel seçimler de sol ittifakın yetersizliğinin iyi bir kanıtıdır.

22 Temmuz seçimlerine 1000 Umud Adayları ile girildi. Solun önemli bir kısmı, en azından çatı partisi fikri etrafında toplanacak olan kesimleri 1000 Umud Adayları’nı desteklediler.

Sonuç yenilgidir. Evet 20 aday seçilerek parlamentoya gitti. Bu bir başarı hem de büyük bir başarıdır, ama oylar

azaldı.

Üstelik Kürt bölgeleri dışında oylar çok daha dramatik bir biçimde düştü. Bunun en iyi örneği EMEP Genel Başkanı’nın aday olduğu İzmir’dir.

Öte yandan İstanbul’da kısmen 1000 Umud Adayı olan kısmen onun dışındaki güçlerin desteğini alan Ufuk Uras, 1. Bölge’de, ve 1000 Umud kampanyasının desteğini almadan seçme katılan Baskın Oran, 2. Bölge’de büyük bir başarı elde etti.

22 Temmuz seçimleri bir kere daha gösterdi ki Türk solu bağımsız yeni bir sol örgütlenmeye sahip olmadan, bu örgütlenme Türk işçi ve emekçilerinin sorunlarını dile getirmeden sadece Kürt

gerçeği etrafında ki bir propaganda ve seçim çalışması ile kazanamaz tam tersine kaybeder. Kürtlerin de kaybetmesine yol açar.

DSİP solda birlikten önce yeni hareketin kadrolarının birleştirilmesinden yanadır. Bütün çabası bu yödedir. Yeni hareketin kadroları çeşitli kampanyaları ayakta tutuyor. Son 3-4 yılda bir dizi kampanyanın mitinglerini, gösterileri örgütleyenlerdir.

Aynı kadrolar gerek Ufuk Uras gerekse de Baskın Oran kampanyalarında aktif olarak yer almış ve bu kampanyaların büyük yükünü omuzlamışlardır. Bu kadroları dışlayan bir sol girişim baştan başarısızlığa mahkumdur.

MARKSİZM 08

16-19
mayıs
istanbul

DSİP tarafından örgütlenen 4 günlük tartışma toplantıları dizisi
marksizm2008@gmail.com • 0536-335 10 19 • www.dsip.org.tr

Bugüne kadar Marksizm toplantılarına katılmış konuşmacılardan bazıları

Orhan Pamuk, Ahmet Oktay, Ufuk Uras, Nuray Mert, Akın Birdal, Murat Çelikkın, Sevgi Göğçe, Ragıp Duran, Sevil Erol, Ercan Karakaş, Ertuğrul Kürkçü, Algan Hacaloğlu, Hilal Atıcı, Filiz Koçali, Bülent Somay, Melda Keskin, Romay Margulies, Hayri Kozanoğlu, Tayfun Mater, Levent Şensever, Sami Evren, Melih Pekdemir, Rıdvan Akar, Alex Callinicos, Şenol Karakaş, Sevgi Uçan, Mete Çubukçu, Sinan Özbek, Abdullah Aysu, Barış Pirhanes, Doğan Tarkan, Yıldız Önen, Fethiye Çetin, Selim Deringil, Ahmet Tonak, Harun Tekin, Yıldız Ramazanoğlu, Bülent Somay, MemetAli Alabora, Metin Yeğin, Avi Haligua

- AKP, din ve büyük sermaye
- Medeniyetler çatışması
- Irkçılığı ve milliyetçiliğe nasıl durduracağız?
- Kürt sorununda çözümün neresindeyiz?
- Sosyalistler ve milliyetçilik
- Modern emperyalizmin ekonomi ve politikası
- Savaş, emperyalizm ve direniş
- Dünya krizi ve direniş
- Marksın kapitalinden 21. yüzyılda kapitalizme
- Gelecek süpergüç Çin mi?

- Yeni liberalizmin sonuna mı gelindi?
- Venezüela: Sokaklar seçkinlere karşı
- Sağlık hakkımızı koruyalım
- Kadınlar nasıl özgürleşecek?
- Kapitalizm ve cinsel ayrımcılık
- Küresel ısınmayı durdurun dünyayı değiştirin
- Marks ve ekoloji
- Nükleer santraller neden yapılmamalı?
- Rus Devrimi nasıl ve neden yenildi?

- Stalinizm ve sosyalizm
- Kapitalizm sonrası yaşam
- Devrim nasıl bir şey olacak?
- Solda yeni bir alternatif
- Rosa Lüksemburg ve kitle grevleri
- Lenin ve devrimci parti
- Rock müziği ve direniş
- 1968: Son büyük yangın
- 1968: Türkiye’de yeni bir solun oluşumu
- 1968: Doğu Avrupa’da özgürlük rüzgarı

Kim bu nükleerciler?

Meltem Oral

2007'nin Kasım ayında meclisten geçen ve Cumhurbaşkanı A. Gül tarafından onaylanan Nükleer Yasası'nın yürürlüğe girişinin ardından nükleer konusundaki tartışmalar yeniden alevlendi. TÜSİAD Başkanı Arzuhan Yalçındağ, yasanın ne kadar iyi bir gelişme olduğu, çalışmaların bir an önce başlaması gerektiği şeklinde açıklamalar yapınca da nükleer tartışmaları hız kazandı.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Hilmi Güler önce nükleer ihalesinin 21 Şubat'ta açılacağını açıkladı. Hemen ardından santralin inşasına yıl sonunda başlanabileceğini duyurdu.

Toplamda 5 bin megawattlık nükleer santral kimin kuracağına dair yarışma 21 Şubat Perşembe günü başlıyor. Hükümet yarışa kimin kazandığına karar vermekle kalmayıp, kazanan santral kurulması için bedelsiz arsa da verecek.

Şirketler

Görünen kısmı 200 milyon ytl olan teminat tutarını ödeyen her şirketin girebileceği yarışın en çok konuşulan adayları Koç, Sabancı, Ciner, Zorlu, Çalık, Tekfen, Akkök gibi şirketler.

Adaylar yabancı şirketler-

le ortaklaşım ihaleye girmeyi planlıyor. Söz konusu yabancı şirketleri tahmin etmek zor değil. Ocak ayında 'nükleer enerji arenası' konferansında Enerji Bakanı Hilmi Güler ve şirketler bir araya geldi. Programda Kanada'dan Candu, Fransa'dan Areva ve ABD'den Westinghouse gibi nükleer konusundaki epeyce nam salmış şirketlerin temsilcileri sunumu bulunanlar arasında idi.

Areva'nın Fransa'daki kompleksinde 70-80 tonluk nükleer silah yapmaya uygun plütonyum var. Gabon ve Nijer'deki uranyum madenciliğini elinde bulunduran Areva'nın Nijer'de sebep olduğu kirlilik konusunda sıkça raporları yayınlıyor. Maden işçilerine uyguladığı insanlık dışı muamele ise hasırlı ediyor. Ancak Areva en çok Finlandiya'daki bitmek bilmez nükleer santraliyle ünlü. Yapımı sürekli uzayan ve maliyeti 4 milyar Euro'yu geçen santralin akıbeti 2010'a ertelendi.

Esaen elektrikli beyaz eşya firması ve ABD'deki CBS televizyon kanalının sahibi olan Westinghouse; askeri denizaltılar, kıtalar

arası balistik füzeler, cruise füzeleri için fırlatma sistemi gibi alanlarda da teknoloji geliştirmekten geri kalmayan bir şirket. Westinghouse'un sadece Hanford'da meydana getirdiği radyoaktif kirliliğin temizlenmesi için 30 yıl ve 30 milyar dolar gerekiyor.

Gelen her hükümetin ve şirketlerin iş birliği ile 30 yıldır Türkiye'de nükleer santral kurma hayalleri için girişimlerde bulunuluyor. Defalarca yabancı şirketlerle pazarlıklar yapan hükümetler

teşhir oldular. 2001 yılı başında önceki hükümetin nükleer ihalesi için rüşvet aldığı ortaya çıkmıştı. Nükleer planları bozulunca Mesut Yılmaz rüşvetlerin geri iade edilmesi gerektiğini düşünerek TBMM'de üç yabancı yatırımcı firmaya 30'ar milyon dolar ödenmesini önermişti.

Enerji bakanı ve şirketlerin pazarlık konferansı olan 'nükleer enerji arenası' toplantılarında Zorlu Holding Enerji Grup Başkanı Murat Sungur Bursa'da konuştu. Türkiye'de Çernobil'in ardından insanların nükleere güvensiz olduğunu

söyledi. 25 bin kişinin öldüğü, 70 binden fazla insanın sakatlandığı, 400 bin küsur insanın evini terkmesine yol açan Çernobil felaketinin ardından bir güvensizlik olduğunu anlamak için fazla akıl yürütmeye gerek yok.

Siemens eski müdürü şimdi Sabancı Holding Enerji Grup Başkanı Selahattin Hakman ise Türkiye'de kamuoyu tarafından kabul görülmedikçe santral kurulamayacağı söyledi.

Yedi defa geri püskürtülen nükleer hayallerinin ardından şirketler nükleer karşıtların önemli bir unsur olduğunun farkında. Nükleer mevzuu açıldığında hemen sesini yükselten nükleer karşıtları bu hayallerin geri çekilmesindeki en büyük etken.

13 Şubat'ta nükleer santralin lisansı hazır olan Mersin-Akkuyu'ya yapılacaklarından da Sinop'ta kurulması planlandığı açıklandı. Nükleer karşıtları tarafından tepki gecikmedi. Mersinli yaptıkları basın açıklamasında herkesi nükleer karşıtları sokaka çıkmaya çağırıyor. 21 Şubat'ta nükleer ihalesi açılıyor. Mersin'in nükleer karşıtları Ankara'da hükümetle seslenirken İstanbul'da da aktivistler sokakta olacak. Yorulmadan haykıracağız "nükleer santral is-te-mi-yo-ruz!"

Tepkisiz kalmayacağız

"Nükleer lobiler ülkemizde 40 yıldır nükleer santral macerası peşinde koşarak, karanhıkta kalacağı tehdidiyle, ülkemize en pahalı ve kirliliği enerji tercihlerini dayatmakta kalmamış, ayrıca yenilenebilir ve yerli enerji kaynaklarının önünü tıkamıştır. Yerli enerji kaynaklarına yönelmeyi engellemişlerdir. Tek gerekçeleri dünyada artık vazgeçilen ve işsiz kalan nükleer sektöre yeni iş imkanları yeni iş alanlarını açmaktır. Ülkemizin bütün duyarlı kesimlerini, nükleer lobilerinin ve ülkemizdeki işbirlikçileriyle birlikte bize zorla dayattıkları nükleer santrallere karşı gelmeye çağırıyoruz ve ülkemiz üzerinde oynanan bu oyunlara tepkisiz kalmayarak mücadeleyle davet ediyoruz." **Mersin Nükleer Karşıtları Platform'u 12 Şubat'ta yaptığı basın açıklamasından.**

21 Şubat:

Kampanya açılışı
(Basın açıklaması)

22 Şubat:

Nükleer karşı olan

herkesle birlikte 26

Nisan'ı tartışıyoruz

(Kurumlar toplantısı)

22 Şubat (akşam)

Nükleere karşı büyük

meydan okuma

22 Mart:

Nükleer santralleri nasıl

durduracağız? (Kampanya stratejisi toplantısı)

Durdurabiliriz haftası:

Aralarında Boğaziçi, İTÜ, Yeditepe ve Galatasaray'ın da bulunduğu 8 üniversitede, 15'e yakın kampüste toplantılar, açık dersler, konferanslar organize edilecek. Radyo ve TV'lerde programlar düzenlenecek ve sokakta büyük standlar açılacak. Kafelerde sinema, belgesel film gösterimleri, sergiler ve yaratıcı etkinlikler yapılacaktır.

www.kureseleylem.org

GÖRÜŞ

Gösteri sanatları hakkında

Tam beş yıl önce bugün, Londra'da bir sokakta can vermeye ramak kaldı.

Günlerden 15 Şubat. George Bush tam bir buçuk yıldır Irak'a saldıracağını söyleyip duruyor. Hem dünya kamuoyunun büyük tepkisi, hem de bir türlü müttefiklerini hizaya sokamaması nedeniyle henüz saldırmamış. Ama her an saldırmabileceğini herkes hissediyor. Birkaç ay önce, Floransa'da Birinci Avrupa Sosyal Forumu için bir araya gelmiş olan on binlerce kişi, 15 Şubat'ta dünyanın her yanında savaşa karşı gösteri yapma kararı almış.

Londra'daki Stop the War Coalition'ın gösterisini inşa etmek için önceden yapılan yüzlerce, hatta belki de binlerce toplantıya çıkan gönüllülerden biriyim. Gösterinin güvenliği, yönlendirilmesi, düzeninin sağlanması bizim sorumluluğumuzda. Polis hiç karışmıyor.

Sabahın köründe bir sendikanın salonunda toplanlık, görev bölümümü yapıldı, kanarya sarısı fosforlu ceketlerimizi aldık, görev yerlerimize dağıldık.

Ben bir dörtöl ağzındayım. Londra dışından gelen otobüslerin park edip boşalttıkları kalabalıkların geçeceği yolun üzerindeyim, gelenleri gösterinin başlama noktasına yönlendireceğim. İlk bir iki saat, "Ne keyifli iş!" diye düşündüm. Sonra kalabalık yoğunlaşmaya başladı, yoğunlaştıkça yoğunlaştı. Gösteriye iki saat kala hiçbir şey yapamaz oldum. Koca cadde, iğne atılsa yere düşmeyecek şekilde insan doldu. Anlamsız bir görev bilinciyle yerimden ayrılmamaya çalıştım. İsrar edersem ezileceğimi farkettim. İtilip kakılmaktan mosmor olmuş bir halde kendimi kalabalığın akışına bırakarak hareket bile ettirmeden sürüklendim.

Hyde Park'ta iki milyon kişiydik. Dünya çapında 35 milyon kadar olduğumuz tahmin ediliyor.

Ertesi gün bir BBC belgeseli izledim. Güney kıyısında, Londra'ya üç dört saatlik mesafedeki Southampton şehrinde, hayatlarında o güne dek hiçbir siyasi etkinliğe katılmamış bir aile bulmuşlar; bu ailenin tüm üyeleri gösteriye katılacakmış; televizyoncular ailenin gösteriye gidişini belgelemiş. Anne, baba, iki küçük çocuk, bir büyükanne, evde yaptıkları küçük pankartlarla güle oynaya Londra'ya geldi, gösteride yer aldı. Akşam da, seslerini duyurmuş olmanın mutluluğuyla Southampton'a döndüler.

Gösteride ne polis vardı, ne de dövüşmek için polis arayan. Ne kortej düzeni vardı, ne de kortej sırası hakkında görüşme ve tartışmalar. Herkes kendi bayrak veya pankartını taşıyordu, kimse kimse önüne geçmeye çalışmıyordu, kimse kimseye şov yapmıyordu.

Gerçek insanların, gerçek kitlelerin gerçek gösterileri böyle olur. Tek bir ortak amaçları vardı: Savaşı durdurmak. Zaten %99,5'i örgüt üyesi olmadığı için, hiçbir örgütsel amaçları yoktu. Sadece hükümeti etkilemek, savaş çıkmasını engellemek istiyorlardı.

Geçen ay, Agos gazetesinin önünde Hrant'ın katledilişinin yıldönümünde yapılan gösterideydim. Gazetenin önu dolmuşken, Şişli tarafından büyükçe bir kortej geldi. Askeri nizamla, adeta uygun adım yürüyorlardı. Her birinin elinde ya bir pankart ya bir kızıl bayrak vardı. Polisle itişmek için can atıkları her hallerinden belliydi. En görünür yerde durabilmek için çaba harcadılar.

Ve karşı kaldırımda duran, gerçekten Hrant'ı anmak için gelmiş olan, ama kalabalığın içine girmeye çekinen orta yaşlı iki Ermeni kadının o korteji görünce sessizce oradan ayrılışına tanık oldum.

Gerçek kitlelerin gösterisi başka şeydir, örgütlerin gösterisi başka. Birincisi toplumu sarsar, ikincisi hiçbir halta yaramaz.

Lübnan'da muhalefet bölünüyor mu?

Hizbullah kurucularından ve askeri sorumlulu İmad Mugniye, Şam'da uğradığı bombalı saldırı sonucu yaşamını yitirdi. Hizbullah, suikastten İsrail'i sorumlu tuttu.

Mugniye yıllardır İsrail ve ABD'nin ölüm listesinin ilk sıralarında yer alıyordu. FBI başına 5 milyon dolar ödül koymuştu. İsrail devleti suikastle bir ilgisi olmadığını söylese de İsrail gizli servisi Mossad'ın eski başkanı Dany Yulom "Mugniye'yi kim temizledi bilinmiyor, ama bu hiç şüphesiz istihbarat camiası için bir başarıdır" diyordu.

Mugniye'nin ölümü Bush hükümeti tarafından sevinçle karşılandı. ABD Dışişleri Bakanlığı sözcüsü Sean McCormick "Mugniye'nin yaşamadığı bir dünyanın iyi bir yer olacağını" söyledi.

Lübnan sokakları

Fuat Sinyora hükümeti 15

aydır Hizbullah'ın başını çektiği direnişle karşı karşıya. Geçen sonbahar Hizbullah temsilcileri hükümetten çekilmiş ve Sinyora hükümetini yıkmaya çağırış yapmıştı. İsrail saldırısını püskürtten Hizbullah, Şillerin yansın Hıristiyanlar ve Sünniler arasında da destek bulmuştu. Nitekim üç hafta önce elektrik kesintilerine karşı başlayan ayaklanmada Beyrut sokaklarında birlik vardı.

Mugniye'yi öldüren bomba Lübnanlıların birliğine de atıldı. Hükümette çoğunlukta olan Said Hariri liderliğindeki Sünni Gelecek hareketi taraftarlarıyla Hizbullah ve Emel örgütü militanları geçen hafta sokakta çatıştı. 14 kişinin yaralandığı çatışmada halka kolluk kuvvetleri tarafından ateş açıldı.

Mugniye, yine bir bombalı suikaste uğrayan Lübnan Başbakanı Refik Hairiri'nin ölümün 3.

yıldönümünde toprağa veriliyor.

İsrail gazetesi Ha'aretz 50 bin Hizbullah militanının İsrail sınırına yerleştiği ve Lübnan'da alarm durumuna geçildiğini yazıyor. Lübnanlıların birliği bir kez daha böl ve yönet politikalarına karşı sınıyor.

Haniye'ye suikast

Suikast tehdidi İsrail tarafından devrilmeye çalışılan Hamas hükümetinin başkanı İsmail Haniye'ye de çevrildi. Ramallah'ta suikast girişiminde bulunacak 10 kişi yakalandı.

İsrail Başbakanı Ehud Olmert, HAMAS ve Hizbullah'ı tehdit etmekte gecikmedi: "İsraililere karşı teröre karşı herkesi ulaştıracız, onları durdurmak için saldırmaktan kaçınmayacağız"

İsrail tarafından kuşatma altındaki Gazze şeridinde yaşam koşulları hızla yok oluyor.

Hizbullah kurucusu İmad Mugniye'nin suikast sonucu öldürülmesi Lübnan'daki Şii, Hıristiyan ve Sünni güçler arasındaki birliği bozmaya yönelik bir girişim. Nitekim İsrail saldırganlık mesajları veriyor. Geçen yaz Lübnan'a dönük İsrail saldırısına benzer koşullar hızla oluşuyor.

Geçen ay, İran'da öğrenciler ve güvenlik güçleri arasında büyük çatışmalar yaşandı. İran'da çıkan Marksist bir dergi olan Saamaan No (Yeni Düzen)'den Behzad, İran üniversitelerinde ortaya çıkan yeni sol hareketi anlattı:

İran'daki öğrenciler için 7 Aralık önemli bir tarihtir. 7 Aralık 1953'de, ABD Başkan Yardımcısı Richard Nixon'un ziyareti üzerine, öğrenciler Tahran Üniversitesinde büyük bir gösteri yaptılar.

Nixon'un ziyaretinin nedeni, Muhammed Mussaddık'ın ulusalcı hükümetini bir darbe ile deviren Şah'ı (İran kralını) kutlamak.

Bu, ABD ve İngiltere tarafından desteklenen bir darbedi ve bu darbeyle Mussaddık'tan kurtulduklar, fakat Mussaddık'ı iktidara getiren hareketi yok etmeyi başaramadılar.

Şah'ın güvenlik güçleri, bu gösteride, öğrencilerin üzerine ateş açtı ve üç öğrenciyi öldürdü. O günün beri, bu tarihte, diktatörlüğe karşı mücadele ve özgürlük mücadelesi için kutlamalar yapılır.

1953'de gerçekleşen protestoların ardından, İranlı öğrenciler, Şah'a karşı muhalefeti örgütle-

İRAN

Yeni sol üniversitelerde doğuyor

mek için, İran Öğrencileri Konfederasyonu'nu kurduklar. Konfederasyon içinde çok sayıda 1979'da Şah'ı deviren devrime katılmış olan ve sosyalist aktivist vardı.

Ayrıca aralarında, Ulusal Cephe'nin -Mussaddık'tan esinlenen ve İran petrolünün millileştirilmesine odaklanan hareket - parçası olan İslamcı öğrenciler de vardı.

Devrim

Bu hareket, İslam Cumhuriyeti'nin kurulmasını ve Ayetullah Humeyni'nin iktidara gelmesinin ardından üniversitelerin iki yıl süreyle kapalı kalmalarıyla sona erdi.

Bu yıllar, İran-İrak savaşı yıllarıydı ve ülkede korkunç bir baskı vardı. Çok sayıda insan öldürüldü ya da hapse atıldı. Sol yenilmişti.

1990'ların başında, İran'da bir reform hareketi ortaya çıktı. Sovyetler Birliği'nin çöküşüyle aynı

anda ortaya çıkan bu hareket, "reformcu" cumhurbaşkanı Muhammed Hatemi'yi iktidara getirdi. Sol dağılmış ve devrimci bir değişimin asla olamayacağı, reformlarla yetinmek gerektiği fikrine ikna olmuştu. Bu hareket tüm kaderini hatemi'ye bağlamıştı.

Fakat, reformcu cumhurbaşkanının, kendisinden beklenenleri yapamaya çağı giderek açıklık kazanmaya başladıkça, yeni bir solun ortaya çıkmasının koşulları da yaratılmış oldu.

Bu hareketin merkezlerinden bir tanesi, üniversitelerdeki reform yanlısı İslamcı öğrenci topluluklarıydı. O zamanlar bunlar, demokrasi çağırışını yapan küçük gruplardı. Kendilerini solcu ya da sosyalist olarak tanımlamıyorlardı.

Kaderlerini, daha fazla özgürlük, demokratik hak, basın özgürlüğü vs. getirme olasılığı olan küçük değişikliklere

inaniyorlardı. Bu öğrenciler, reform hareketinin başarısızlığa uğraması ve reform yanlısı bir gazete olan Salam'ın kapatılmasıyla radikalleştirdiler. Gösterilere polis saldırdı. Bazı öğrenciler köktenci ideolojiden vazgeçtiler. Reformizmi ve devleti sorgulamaya başladılar.

Bu öğrenciler, İran ve uluslararası işçi hareketi tarihi üzerine araştırmalar yaparak, marksist fikirler geliştirmeye, örgütlenmeye ve gazeteler çıkarmaya, bloglar hazırlamaya, sanattan politikaya kadar her şeyi tartışmaya başladılar.

Talepler

Bu öğrencilerin talepleri, üniversitelerdeki koşulların iyileştirilmesinden, demokrasinin sorunlarına kadar çeşitlilik gösteriyordu. Ve hükümetin yeniliberal politikalarına muhalefet, ülke çapındaki memnuniyetizliği hareket geçirdi.

İran'da aynı zamanda, öğrenci hareketinin yanı

sıra işçi hareketi de yükseliyordu. Bu hareketin merkezinde, bağımsız bir sendika kuran ve devlete karşı muhalefet eden otobüs şoförleri vardı.

İran'ın 70 milyonluk nüfusunun çoğu 35 yaşın altındadır. Ülkede 4 milyondan fazla öğrenci var.

İki yıl önce, solcu, reformist ve İslamcı öğrenciler, 7 Aralık 1953 günü kutlamaları için büyük bir etkinlik örgütlemek üzere bir araya geldiler.

Bir yıl sonra bu öğrenciler, sosyalizm çağırışını yapan sloganlar atmaya başladılar.

Sokaklarda yürüyüşler yapmamış olabilirler, fakat kampüslerde oldukça iyi etkinlikler düzenlediler. Bunun üzerinde devlet, çok sayıda öğrenciyi tutukladı.

İlk mücadele dalgasında 30 solcu öğrenci tutuklandı. İkincisinde 11 öğrenci tutuklandı ve bunlardan bir tanesi öldürüldü. Bu tutukla-

malar, diğer öğrencileri de, öğrenci eylem komitelerinin arkasında protesto gösterileri yapmaya yöneltti.

İran'da, sosyalist öğrenci toplulukları o zamandan beri büyümeye devam ediyor. Şu anda İran'da 15 solcu gazete ve dergi var. Bunların çoğu gizli çıkıyor.

Bu öğrenciler, iki büyük politik soruyu tartışıyorlar. Birincisi, emperyalizme, özellikle, ABD'nin, Afganistan ve Irak'tan sonra İran'a yönelik işgal tehdidini karşı mücadeleye.

İkincisi ise, İran'da gerçek bir değişimin nasıl gerçekleşebileceği. Öğrenciler, değişim hareketi içinde bu iki soru karşısında alınacak tutumun önemli olduğunu düşünüyorlar.

İran'da sağ, emperyalizm tehdidini, ülke içindeki bütün muhalefeti yoketmek için kullanıyor.

Geçen ay, öğrencilerin ve güvenlik güçlerinin karşı karşıya geldiği iki büyük gösteri oldu. Aynı zamanda, grevler ve başka protesto eylemleri gerçekleşti.

Kampüslerde, öğrenci hareketinin ve solcu fikirlerin yeniden doğuşu, İran'da gelişen güven ve değişimin bir işaretidir.

"Aile hekimliğini seçmediğim için bir toplum sağlığı merkezinin acil ölümünde geçici olarak görevliyim. Kendi yerime döndüğümde ise sanki amele pazarına giriyorum. Yani nerede boşluk varsa oraya gönderiliyorum. Mesela bir ay 150 km. uzaktaki toplum sağlığı merkezine gidiyorum. Sonraki ay da başka bir yere. Sağlık ocakları yok artık. Eskiden hemşirelerle, ebessiyile, doktoruyla bir ekip çalışması vardı. Artık yok. İlaç firmalarıyla ilişkiler geliştirilmiş

vaziyette. Hekimlerin öncelikli amacı da para kazanmak oluyor. Sözleşmelilik dayatılıyor, iş güvencemi kaybediyorum. Aile hekimlerinin 7/24'lük çalışma saatleri yalan. 4 bin kişilik nüfusa bakmak zorundalar, akşam 5'ten sonra çıkıyorlar, yerlerine biz devam ediyoruz. Halk hala sağlık ocağına gittiğini sanıyor. Sağlık ocakları mirası yeniyor. Sistem oturmaya başladığında kaos yaşanacak."

Ersin Damarsardı
(Doktor)

"Hasta sayısı devamlı artıyor, ama hemşire sayısı asla artmıyor. Çalışma saatlerimiz 35 saat olması gerekirken devlet hastanelerinde 45, özel sektörde 50 saat. Devlet hastaneleri artık sözleşmeli hemşire alıyor. Taşeron firmalar has-

tanelere girdi. Ameliyathanelerin özelleştirilmesinden bahsediliyor. Özelde istediği gibi maaş verdikleri gibi istedikleri zaman da primizizi kesebiliyorlar ve hiçbir hak öne süremiyor-sunuz. Durum hepimiz için geçerli. Çünkü artık devlet değil, bireyler kendi sağlığından sorumlu. Bunun anlamı hastane koridorlarında değil, evde eziyet çekeceksiniz demektir."

Aynur Kardeş (Hemşire)

Küresel Eylem Grubu, 16 Şubat'ta "Mağdurlar Konuşuyor Forumu" gerçekleştirdi

Kâr değil insan!

Gencay Gürsoy
(TTB Merkez Konsey Başkanı)

Yeni-liberalizmden radikal kopuş

"Bugün tıp bütün dünyamızı kuşatmış durumdadır. Yakından baktığınızda görüyorsunuz ki ilaç artık efsane olmuş durumda. Dünyadaki mevcut 6 bin civarındaki ilacın %60'ının hiçbir işe yaramadığını hekimler söylüyor. Teknolojik harcamaların büyük kısmının gereksiz, anlamsız olduğunu biliyoruz. Bu harcamaları ancak çok ciddi, eleştirel bir yaklaşımla ve neoliberal sistemden radikal bir kopuşla sınırlayabiliriz, önleyebiliriz. Bu bağımlılığı kaldırmadan harcamaları makul düzeye getirmek, insanların ihtiyaçları doğrultusunda değerlendirmek mümkün değil. Bir radikal kopuştur Türkiye'nin çözümü. Tıpkı küresel ısınma gibi, savaş gibi sağlığın da bu kategoride ele alınmasıdır. KEG'in konuyu bu şekilde gündeme alması çok isabetli bir tutumdur. Nükleer tehlikeyle nasıl mücadele ediyorsak, sağlık alanının radikal bir şekilde çözümünü de geleceğimizin geleceği gibi önemli bir sorundur. Çözümü de bahsettığımız radikal kopuşla mümkündür."

Dün DİSK'in kongresinde Sağlık ve Sosyal Güvenlik Bakanı ile yanyandım. Yasanın durumunu sorduğumda alt komisyonada

değişiklikler olduğunu, ama parasal anlamda adım atamadıklarını söyledi. Öğrendim ki, yapa yapa asgari ücretin 3'te 1'i kadar geliri olan aileden kesilecek %12'lik primi (65 Lira) 20-29 Lira'ya indirmişler. Bu hiçbir şey değil arkadaşlar. 165 Liralık gelirden prim alan sistem isterse 5 Lira'ya indirsin, bunun ötesi yok. Michael Moore'un Sicco filmi belki izlemiştir. Filmde sağlığa kişi başına 6 bin dolar ayıran ülkede bile kimsenin sağlık güvencesi olmadığı anlatılıyor. Türkiye'nin gittiği yön bu sistemdir. Yani sistem paralı hale gelmiştir. Bunu ancak bir süre sonra görecez. Harcamalar artmıştır. Kara delik dedileri şeyin bu koşullarda kapanması mümkün değil. Bu gidişle de kapayamayacaklar. Neler yapabiliriz? Bu işi geleceğimizin en temel sorunlarından birisi olduğunu mümkün olduğunca geniş kitlelerin kavramasını sağlamamız lazım. Yakın gelecekte ise, sağlık ocaklarının bir halk kurumu olduğunu daha geniş açılımlarla kavratmamız gerekiyor. Mahallede, köyde geliştirilebilecek bir harekete ihtiyacımız var."

Abdullah Aysu
(Çiftçi Sendikaları Konfederasyonu)

"Konuşma sürem 5 dakika ama, bizim bu kanundaki yerimiz bir cümle: Biz bu kanunda yokuz, dışına çıkarılıyor. Hiçbir şeyden yararlanamayacak durumdayız. Yeni kanun bize asgari ücretin altında bir kazanç varsa başvurun ve dahil olmayın diyor. Yani Türkiye'deki çiftçilerin %94,8'ine bunu söylüyor. Primimizin tamamını biz ödüyoruz. Bu da yeterli değil, aylık ödememiz gerekiyor. Halbuki çiftçi yatırımını yaklaşık bir yılda paraya dönüştürebiliyor. Bu da bizi tefecilere mahkum ediyor. Bizi sistemden çıkartırken üzerimizden finans sağlıyor. Bunu çiftçileri çiftçilikten çıkartma sistemi olarak görü-

yoruz. Bu da tarımın yok olması demektir."

Küresel Eylem Grubu, 16 Şubat'ta Mağdurlar Konuşuyor forumu gerçekleştirdi. Sosyal güvenliğin ve sağlığın özelleştirilmesinde karşı olan bir çok kesimden konuşmacı 1 Haziran'da yasalacak SSGSS'nin sonuçlarını anlattı. Konuşmaların bir bölümünü saygılarımızda bulacaksınız. Forumdan çıkan ortak vurgu KEG'in Sigortamı Attırma kampanyasının önemli bir rol üstleneceği, yeni-liberalizme karşı tüm mağdurları kapsayan antikapitalist bir mücadele yürütülmesinin gerekliliğiydi. KEG sendikaların mücadelesini destekleme ve yasaya karşı sokakta bir kampanya inşa etme kararı aldı.

"Emekli-Sen olarak KEG, DİSK, KESK, TTB ve bu işe gönül vermiş tüm kuruluşlarla temas halindeyiz. Bir inza kampanyamız var. Eylemliler devam ediyor ve edecek. Emeklilerin durumu acınacak vaziyette. İlaçlarımız pahalı, maaşımızdan para ayıramıyoruz."

Maaşlarımız yetersiz ve adaletsiz, kiralarmız yüksek. Emeklilerin sorunu örgütsüz olmak. Mahallelere giderek sendika ve örgütlenmenin önemini anlatıyoruz. Bu şekilde mücadele ediyoruz."

Ali Bektaş
(Emekli, Emekli-Sen)

Arzu Hırcan (Sosyal güvenlik uzmanı)

"Sağlık sektöründeki finansman sorunu bu yasanın temel gereğesi. Sorun devam ettikçe kurumların borçları artacağı, insanlar niteliksiz sağlık hizmeti almaya devam edeceğini söylüyorlar. Bu sorunu aşmak adına SSGSS ile ne getiriliyor dedinizde, emekçi insanların ceplerine el atılacağını düşünüyorum. Sağlık boyutunda ise

söylenildiği gibi herkese ücretsiz sağlık hizmeti verilemeyecek. Prim borcunuz varsa hizmet alamayacaksınız. Ayrıca muayene, tetkik ve tedavinin her evresinde sizden ücret talep edilecek. Yani tamamen çalışanların üzerinden finanse edilecek bir sistem. Devlet katkısı yapmıyor. Bu sadece hastaları müşteri olarak gören sağlık işletmelerine yarıyor."

“AKP döneminde sağlık hizmetinin boyutu ilaç tedariki olarak algılandığı için eczacılar zorunlu partner konumuna düştü.

Toplum sistemin sadece ilaç boyutunu gördü. Birkaç adım

ötesini algılamadığınızda da diğer boyutu göremiyorsunuz. Ama biliyoruz ki bu ilacıyla, sağlığıyla bütünlüklü bir sistem. Sağlık öncelikli olması gerekenken aşgari duruma düşürülüyor.

Bunların ardında IMF, Dünya Bankası var. Sağlık bir evrensel haksızlık değil, sosyal devlette mümkündür. İşin sosyal boyutunu sahiplenmeli ve öne çıkarmalıyız.”

Rafet Şahin (Eczacı)

“Öğrenciler olarak bizim en temel sorunumuz medikoların kapatılması ve aile hekimliğinin oraya da taşınması. Medikolarda öğrenciler ücretsiz sağlık hizmeti alabiliyorlar. Yasayla birlikte erkekler 25 yaşına kadar, kadınlarsa evlenene kadar kullanabilecek. Koryucu sağlık hizmetleri aynı

sağlık ocaklarıyla kalktığı gibi, medikolarla da kalkıyor ve aile hekimliğine geçiliyor. Her dönem sağlık hizmetimizi de kapsayan harcamızı ödütüyoruz. Öğrencilerin bir kısmı medikodan bile habersizken bu düzeni iyileştirmek yerine öğrencilerin ellerinden almak çok çok basit oluyor.”

Duygu Doğan (Üniversiteli)

Nejat Ünlü (Pozitif Yaşam Derneği)

“HIV ile yaşayan arkadaşlarımızın tedavilerini ve yaşam kalitelerini yükseltmeye çalışan yeni bir derneğiz. Sağlık haklarıyla ilgili çalışıyoruz. Yasanın bizi en çok etkileyen yanı katkı payları. AIDS ilaçları çok pahalı. Gerekli tedavilerle birlikte masraflar çok artıyor. Dolayısıyla katkı payı

ödeme şansı çoğu kez olmayacak. Arkadaşlarımızın çoğu yeşil kart kullanıyor.

Bugün tedaviye ve doktora erişim tamamen ücretsiz, sağlık bakanlığı karşılıyor. Ama yeni yasayla birlikte katkı payları oluşacak. Masrafları da göz önüne alırsak bunların karşılanması imkansız.”

“Bizde dış protezleri pahalıdır. Bunların giderinin karşılanmasına kısıtlama getiriliyor.

18-45 yaş arası dış protezi hakkı kaldırılıyor. 18 yaş altı ya da 45’inden gün almış kişiler içinse sadece %7’sini devlet karşılıyor. Bununla birlikte sağlık hizmetlerinin türü, miktarı ve kullanım

şürelerine de kısıtlama getiriliyor. Türkiye’de 14 bin diş hekimi var, 5 bini AKP döneminde sözleşmeli olarak kamuya alındı. Eğer yılsonunda sözleşmeniz yenilenmezse herhangi bir şey öne süremiyorsunuz. Kazanılmış bir hak yok.”

Hüseyin Güngör (Diş hekimi)

Ümit Şahin (Doktor, Halk Sağlığı Uz.)

“Sağlığı kamusal alandan çıkartıp, satılan ve satın alınan ticari bir işe çevirmek. Bulduğum gevre sağlığa para harcamak isteyen insanlardan oluşuyor. Sektör büyüyor, uzmanlaşma artıyor. Ne kadar çok tetkik yaparsanız, ne kadar çok ilaç yazarsanız o kadar iyi hekimsiniz. Böyle bir sistem oluşturduğunuzda birilerinin bunları kullanması lazım. Bu sistemi kuranlar bundan para kazansın. Sistemin getirdiği şey sizi hasta olduğunuzu inandırmaktan başka bir şey değil. Kendinizi sağlıklı hissederseniz

bu sistem yürümez. Yapmak istedikleri açıklası şu: Bu kadar çok para giren sektörün bu kadar sağlıklı bir toplumda yaşaması mümkün değil. Bu yüzden herkesin hasta olduğuna, uzmanlığa ve teknoloji kullanımına inandırılması gerekiyor. Benim en çok sorun yaşadığım hastaların MR, tetkik isteme- diklerimidir. Çünkü bu tür bir sağlık hizmetinin ideal olduğuna, bir tür satın al-ver ilişkisi olduğuna inandırılmışlar. Bu yüzden çok sert bir direniş örgütlemeliyiz. Bu yüzden bu tutkulu karşı çıkışı bırakmamalıyız.”

“Beni en çok düşündürən 9000’e çıkarılan prim gün sayısı ve 65 yaş emekliliği.

Ortalama insan ömrü 70 ve ben ölene kadar çalışmak için mi doğuyorum?

Ben gençler adına buradayım ve gele-

ceğimizin tehlikede olduğunu düşünüyorum.

Günçer her şeyin farkında. Anlatmaya ve bu sistemin önüne geçmek adına mücadele etmeye devam edeceğiz.”

Helin Çimen (Liseli)

Devrimlerin öğrettiği

Darbecinin başına ne gelir?

AKP 27 Nisan’da verilen e-muhtıraya karşı tavır aldığında biz de aynı tavır almıştık. Bu durumda AKP’yi savunmuş mu oluyorduk? Aynı AKP bazı reformlar yapmaya kalkışıp milliyetçi güçler ve ordu onun karşısına dikildiğinde, bizler reformlardan yana tutum aldık. AKP destekçisi mi olduk? Benzer bir sorun konusunda 1917 Ekim Devrimi’nde yaşanan bir olayı inceleyerek tutumumuzun ne anlama geldiğine bir bakalım.

Kornilov Darbesi

Devrime yaklaşan günlerde Rusya’da bir **Geçici Hükümet** ve başında da **Sosyalist Devrimci Parti** lideri **Kerensky** bulunuyordu. Partisinin ismine kanmayın; Başbakan Kerensky bolşeviklerden kurtulmak ve bir burjuva diktatörlüğü ilan etmek için askerlerle anlaşmış bir darbe yapmayı planlıyordu.

Genelkurmay Başkanı **Kornilov**’a mektup yazarak başkent Petrograd’a bir süvari kolordusu yollamasını istedi. General Kornilov da ona bir telgraf çekerek Petrograd’da sıkıyönetim ilan etmesini ve bölgeyi kendisine bağlamasını talep etti. Ancak bu iki adam da, final anı gelip çatığında, patron olmak istiyordu. Başbakan, askeri darbe sonucu kendi kellesinin de gideceğini ve iktidarı bütünüyle Kornilov’a kaptracağını anlayınca (çünkü Kornilov borsanın, büyük sermayenin, rantiyelerin ve büyük toprak ağalarının doğrudan temsilcisiydi. Üstelik yüksek rütbeli subayların ve İngiliz ve Fransız elçiliklerinin de tam desteğini almıştı.) son dakikada darbeden vazgeçti. Ama artık çok geçti; düğmeye basılmıştı çoktan.

Bolşeviklerin tavrı

Kısa süre sonra dünyanın tek muzaffer devrimine imza atacak olan bolşeviklerin (ve tabii **Lenin**’in) yaklaşan darbe karşısında aldıkları politik tutum gerçekten öğretici.

Kornilov darbesine kimsenin direnmeyeceği, Kerensky’nin ‘yalnız kalacağı’ askerler arasında yaygın bir kanydı. Hükümetin baskısı altında, yarı-legal durumda bulunan ve hükümet tarafından Alman ajanı olmakla (unutmayalım: 1. Dünya Savaşı yılları) suçlanan bolşevikler, darbeye karşı, kendilerine iftira atanlarla ittifak kurmak için tereddütsüz adım attı.

Lenin darbe karşısında taktik bir değişikliğe gitmek gerektiğini düşünüyordu. Ama aynı zamanda ilkesizliğe de düşmemek gerektiğini vurguluyordu. İlkel ayrımlık, geçici müttefiklere yönelik eleştiriler saklanmamalıydı. Şöyle diyordu **Lenin**:

“Kerensky’ye duyduğumuz düşmanlığa bir an bile ara vermeden, bugüne dek söyledığımız sözlerden bir tekini bile geri almadan, iktidardan devrime görevimizden vazgeçmeden, bugün karşılaştığımız durumu dikkate almak zorundayız.”

“Şu an Kerensky’ye karşı doğrudan cephe alamamız gerek. Ona karşı dolaylı, yani Kornilov’a karşı giderek daha aktif, gerçekten devrimci bir savaş yürütülmesi talebini öne çıkarmalıyız. Bu savaşın gelişimi tek başına bizi iktidara taşıyabilir, ancak propagandamız sırasında bundan olabildiğince az söz etmeliyiz.”

Darbe ve işçiler

Bolşevikler darbeye karşı işçilerin silahlanmasını önerdi. Ağustos sonlarında Kornilov’un askerleri Petrograd’a ilerlerken **Devrimci Askeri Komite** kuruldu ve harekâta karşı mücadelenin tüm yükünü üstlendi. Şehrin her yanından fabrika komiteleri 40 bin kişilik **Kızıl Muhafız** müfrezeleri kurdu. Barut fabrikası işçileri bütün cephaneyi bu müfrezelere yolluyor, demiryolu işçileri arı gibi çalışarak ordunun geçişini engelleyecek barikatlar kuruyordu. Ayrıca ordu birliklerinin ve lojistik mühimmatın yollarını şaşırtıyor, telgraf işçileri sayesinde ordunun ilerleyişi hakkındaki her adım işçi ve asker sovyetlerine iletiliyordu. Makinistler, makasçılar, yağcıları birer ajitatöre dönüşmüş ve ordu aleyhindeki her gelişmeyi halka duyurur hale gelmişlerdi. Darbeye karşı direniş öyle yükselmisti ki daha tek bir kurşun, tek bir top mermisi atılmadan, darbe girişimi dört gün içinde resmen çökmüştü.

Sonrası

Darbenin başlamadan yenilmesinin hemen ardından yapılan seçim sonuçları bolşeviklerin tutumundaki netliğin neler kazandırdığını apaçık gösteriyor. Bolşevikler **Petrograd Sovyeti**’nde çoğunluğu aldı. **Moskova Sovyeti**’nde de hükümete güvensizlik bildiren bir karar tasarısı kabul edildi.

Darbe öncesi **Saratov** asker sovyetinde 260 sosyalist devrimci, 90 menşevik, 50 bolşevik delege vardı. Darbe sonrası denge şöyle değişti: 60 sosyalist devrimci, 4 menşevik, 156 bolşevik. Moskova garnizonunda yapılan seçimlerde sosyalist devrimciler oyların %70’ini almışken darbe sonrası seçimde bolşevikler %90 oy aldı. Milyonlar bolşeviklere akyordu.

e-muhtıradan önce %34 olan oylarını, sonrasında %47’ye çıkaran **AKP**’yi düşünmeden edemiyor insan.

Berna Tezcan (Öğretmen)

“Kadınlar birçok alanda olduğu gibi bu yasayla birlikte çalışma hayatlarında kopartılıyorlar. Güvencesiz, korunaksız kalıyorlar. Emzirme ödeneği düşürülüyor, emzirme süresi 6 aydan 1 aya düşürülüyor. Emeklilik yaşı da yıllar sonra erkeklerle aynı yaşa getiriliyor. Sağlık ocakları kadınların hamile-

lik, aşı sürecini takip ederken, aile hekimliğiyle bu yükümlülük kadına kalıyor. İşten çıkan sigortalının kendisi ve eşi 6 ay boyunca sigortalı kalıyor, yeni yasayla her ikisinin de bu hakları alınıyor. Çalışmayan, ama sigorta ödeyen kadın eşinin sigortasından faydalanabilirken düzenlemelerle bu hak da alınıyor, sigorta

ödemek zorunda kalıyor. Yani neredeyse prim ödemeyen kimse kalmıyor. Yetim kız çocuklarına ödenen 24 aylık ödenek yarıya, çocuğu bulunmayan dul eşi verilen aylık %75’ten %50’ye düşüyor. Çalışan kadınlara eve dönmekten başka bir seçenek bırakılmıyor. Çalışmayan kadınlar ise doğrudan etkileniyor.”

15-16 Haziran 1970'te sendikaları DİSK'in kapatılmasına karşı fabrikalar boşalmış, işçiler sokaklara dökülmüş ve İstanbul Valiliği'ne yürümüşü. 15-16 Haziran direnişi 1960'ların başından itibaren gelişen sınıf mücadelesiyle açığa çıkmış kendiliğinden bir hareketti. Aynı dönemlerde gelişen sol, Ne Yapmalı'yı referans göstererek işçi sınıfına dışarıdan bilinç taşımak için kollarını sıvadı. Bunu yaptıkça hem sınıf mücadelesinin dışına düştü, hem de işçilerle sosyalizm arasında kurulabilecek bağlar baştan yok edildi. Aynı hata 2000'lerde de hüküm sürüyor.

Bu solla "Ne yapmalı?"

Can İrmak Özınar

Lenin'in "Ne Yapmalı?" isimli eseri, Türkiye solunun baş ucu kitabıdır, stalinist gelenekten gelen bir çok örgüt, grup, parti bu kitabı, yukarıdan aşağı örgütlenme tarzlarının, katı kurallarının gerekliliği olarak gösterir. Türkiye'deki sol geleneklerin büyük bir çoğunluğu bu kitabın döneme ilişkin önerdiği örgütlenme tarzını donuk bir biçimde kabul ederken, kitabın asıl devrimci özünü unutuyor. Oysa leninizm donuk bir şey değildir, dönemin bütün uluslararası işçi mücadelesi içindeki pratik içinde şekillenmiştir.

Lenin, "Ne Yapmalı?" kitabını 1902 yılında Rusya Sosyal Demokrat Partisi içindeki ekonomist eğilimlerle tartışmak için yazmıştır. Mekanik bir marksizm anlayışıyla, marksizmi ekonomik indirgemeci olarak gören ekonomist kanat olan Raboçeye Dyelo grubu, o zamanlar Iskra dergisini çıkartmakta olan, işçi sınıfının vereceği mücadelenin sadece ekonomik mücadele olmadığını, aynı zamanda çarlığın bütün baskı aygıtlarını ve başta otokrazi rejimini hedef alması gerektiğini savunan Lenin ve arkadaşlarını, marksizmden uzaklaşmakla suçlamıştır. Lenin, kendi grubunun ve gelecekte bolşevizmin temellerini atacak görüşlerini bu kitapta toplayarak, ekonomizme dinamik bir cevap vermiştir.

Devrimci örgüt

"Ne Yapmalı?" ekonomizme karşı tartışırken, bir yandan da Çarlık Rusya'sı koşullarında nasıl bir örgüt inşa edilmesi gerektiğini anlatmıştır. Lenin'in önerisi çarlık polisinin çok etk-

ili olduğu ve sosyalistlerin örgütlenmesinin çok zor olduğu bir ortamda, tüm Rusya'yı kapsayacak bir gazete etrafında, ikili bir örgütlenme tarzıydı. Buna göre, parti örgütlenmesi; eğitilmiş, gizlenme yeteneğine sahip ve her tür fedakârlığı yapabilecek, mümkün olduğu kadar az sayıda profesyonel devrimciden oluşmalıydı, sendikal örgütlenme ise bütün işçileri kapsamaya çalışacak kadar geniş tutulmalı, parti gazete aracılığıyla bu işçilere etkiye bulunabilirdi. Bu örgütlenme tarzı, Türkiye'deki sol örgütlerin bir çoğu tarafından leninist parti modelinin kendisi olarak görülür ve sorgulanmadan kabul edilir. Lenin için ise bu örgütlenme tarzı, kitapta inatla belirtildiği gibi, sadece Rusya'nın o günkü koşullarında çarlık polisinin denetiminden kurtulmak için önerilmiş bir taktikti. Fakat hâlâ solun zihninin çok derinliklerine nüfuz etmiş sorun, Lenin'in bu parti modelini temellendirmek için yaptığı bilinç tartışmasından geçiyordu.

Bu tartışmaya bakmadan önce; Lenin'in 1902'de daha sonraki yıllarda, savaş kredilerini onaylayarak Alman devrimine ihanet eden ve Lenin'in dönük olarak niteleyeceği Alman Sosyal Demokrat Partisi (SPD) lideri Karl

Kautsky'yi marksizmin en büyük düşünüğü olarak gördüğünü ve onun marksizm yorumundan ciddi şekilde etkilendiğini unutmamak gerekir. Kautsky, son derece mekanik bir marksizm yorumunu benimsiyordu, ona göre üretici güçlerin gelişimi aşama aşama ilerleyecek ve kendiliğinden sosyalizme yol açacaktı. Bu sebeple sosyalistlerin yapması gereken tek şey, o gün gelene kadar işçi sınıfı haklarını parti aracılığıyla savunmaktır, her hangi bir devrimci eyleme gerek yoktu. Tabii ki Rusya koşullarındaki Lenin'in bu devrimci eyleme gerek yoktu. Tabii ki Rusya koşullarındaki Lenin'in bu devrimci eyleme gerek yoktu. Tabii ki Rusya koşullarındaki Lenin'in bu devrimci eyleme gerek yoktu.

Bilinç taşıyor mı?

Lenin'in "Ne Yapmalı?"daki bilinç tartışması da böyle bir mekanizma taşır. Lenin'e göre işçi sınıfının kendiliğinden eylemi ancak "sendikacı" (trade-unionist) bir bilinç aşamasına ulaşabilir, bu sebeple ancak burjuvazinin işine yarar. Bu sebeple, profesyonel devrimcilerden oluşan bir örgüt işçi sınıfına "dışarıdan bilinç" götürmek zorundadır. İşte bizim solcularımızın bir çoğunun kafasındaki mekanizma hâlâ bu şemaya göre işle-

mektedir: İşçi sınıfı kendi çıkarının farkına varamaz, o yüzden cesur ve akıllı devrimcilerimiz doğru yolun ne olduğunu onlara göstereceklerdir. Bu sebeple az sayıda insan son derece devrimci eylemlere girişerek, halkın öncülüleri olarak, "kararlı" eylemlere imza atarlar, kendilerini bir yerlere zincirlerler, bankamatikleri bombalarlar ya da 10-15 kişilik bir kadro ile Taksim Meydanı'nı "zorlarlar". (Lenin'in bu kitabı yazdığı yıllarda bile eyleminin öznesi devrimci kadrolar değil işçi sınıfıdır.)

Lenin, işçi sınıfının kendiliğinden eylemiyle gelişen 1905 devriminin hemen arkasından "dışarıdan bilinç" tezini terk etmiş, "bütün işçiler kendiliğinden sosyal demokrat" demiştir. Parti teorisini de bu yönde değiştirmiştir. Artık Lenin için parti, sınıfa "dışarıdan" bilinç götürün, sınıftan ayrı bir örgüt değil, mücadele içinde sınıftan öğrenen ve aynı zamanda sınıf bilinçli işçileri kazanarak, sınıfın mücadelelerinin hafızasını tutan, kendiliğinden hareketin, devrimci bir kanala akmasını sağlayacak araçtır. Parti, demokratik merkezizetçilikle, aşağıdan yukarıya inşa edilir. Tartışmada özgürlük, eylemde birlik temelinde işlenmelidir.

Lenin bir çok kereler bu fikirlere partiyi kazanabilmek için kendi eski tezleriyle mücadele etmek durumunda kalmıştır.

Lenin marksizmi

Türkiye solunun, örgüt teorisinin bu donuk tarafını kabul etmekte tereddüt etmezken unutulmuş bir şey var. Kitapta, Lenin'in fikirlerinin devrimci özü vardır. Kitabın en önemli tarafı budur. Lenin'e göre sosyalistler nüfusun bütün sınıflarına gitmelidirler, bütün ezilenlerin mücadelesinde yer almalıdır. Lenin şöyle demektedir; "İşçi sınıfı, hangi sınıftan olduğuna bakmaksızın zulmün ve baskının her tür lüsüne karşı çıkmak üzere eğitilmedikçe sosyalist bilince ulaşamaz." İşte Lenin'in parti teorisinin özü buradadır. Her tür baskıya ve ezilme ilişkisine karşı çıkmak. Bu iki sebepten önemlidir, birincisi işçi sınıfı, egemen fikirler tarafından bölünmektedir: Kürt, Türk, kadın, erkek, eşcinsel vs. Bu sebeple ezilenlerin mücadelesinin bir parçası olmadan bu bölünmüşlükleri aşabilmek gerçek bir işçi sınıfı mücadelesi yaratılabilmek mümkündür. İkincisi işçi sınıfı iktidarı ele geçireceksin egemen sınıflar tarafından baskıya uğrayan her kesimi, her sınıfı kendi etrafında

kenetlenmek zorundadır, ezilenlerin liderliğini üstlenmelidir.

Bu açıdan antikapitalist hareketin bir parçası olmak ve bütün mücadeleleri birbirine bağlamak marksistler açısından çok önemlidir.

Antikapitalist hareket bir çok konuda birden mücadele ediyor: Savaş, ırkçılık, yoksulluk, cinayetçilik, homofobi, doğanın tahribatı... Bu mücadelelerin hepsi içinde yer almak, kapitalizmi teşhir etmek gerekir. Bu hareketleri, işçi sınıfının hareketleri değil diye küçümseyerek gerçek bir sınıf hareketi yaratılmaz. Türkiye'deki solun büyük bir bölümü böyle yapıyor, antikapitalist hareketi görmezden geliyor ya da küçümsüyor. Hareketin dışında kalanlar marksist olamaz, bütün ezilenlerin taleplerini sahiplenip, bu talepleri kapitalizme karşı bir mücadele etrafında birleştirmeye çalışmayanlar Lenin'in düşüncesini anlamayanlardır. Lenin'in düşüncesi basit bir dogmalar yığını olmanın çok ötesindedir, bizzat pratiğin içinde, pratik doğrultusunda, hareketten öğrenerek şekillenmiştir.

"Ne Yapmalı?", Rusya'da o dönem yaşanan mücadeleyi öğrenmek isteyen ve ezilenlerin mücadelesini örgütlemek isteyen aktivistler için hâlâ önemli.

"Bizim ihtiyacımız olan şey tüzük değil, tabiri caizse, parti içi bilgi aktarımını örgütlemektir. Yerel örgütlenmelerimizin hepsi şimdilerde en azından birkaç aşamamızı tüzük üzerinde tartışarak geçiriyor. Onun yerine, bu zamani her üye partinin tümüne kendi görevinin detaylı ve iyi hazırlanmış bir raporunu yazmak için harcansa, faaliyetimiz yüz misli daha kazançlı çıkar."

"Tüzüğün boşuna olması, sadece devrimci faaliyetin her zaman belirli örgütsel biçimlere uymamasından değil. Hayır, belirli bir

örgütsel biçim gereklidir, tüm faaliyetimize mümkün olduğu kadar böyle bir biçim vermeye çalışmalıyız. Buna, sanıldığından daha geniş bir ölçüde izin verilebilir ve ulaşılabilir, fakat tüzükte değil, ancak ve ancak (bunu tekrarlamaya devam etmeliyiz) gerçek sorumluluk ve parti içi açıklık ile bağlanmış iletici örgüt biçimiyle."

"Aslında tüzük yerine her çevre ve çalışmanın bütün yönleri hakkında raporları ikame ederek, kurallar olmadan da ilerlenebileceğini, umarım okuyucu görecektir." Ne yapmalı? Lenin

Bir öcü, bir tehdit:

Siyasal İslam

Şenol Karakaş

Türkiye'de Milli Güvenlik Konseyi dünyada da George Bush siyasal İslam'ı öncelikli tehdit olarak algılıyor. Türkiye'de Cumhuriyet gazetesi gibi Kemalist çevreler "dinci teörör"den, Bush'a bağlı kuruluşlar ise "İslami terörden" söz ediyorlar.

Her ne kadar İngiltere geçtiğimiz ay, "İslami terörizm" kavramını artık kullanmayacağını açıklasa da Bush'un 11 Eylül'den sonra tirmandırdığı "medeniyetler çatışması" tezi, bugün Danimarka'da da bir kez daha karikatür krizine yol açabilecek kadar etkiye sahip.

Avrupa'nın göbeğinde karikatür krizi sürerken, Türkiye on yıllık bir türban krizi yaşıyor. Siyasal İslam'ı "modernleşmenin" ya da cumhuriyetin önündeki en büyük tehdit olarak görenler, türbanı da bir çırpıda bu tehdidin en önemli simgesi olarak yasaklayınca, Türkiye'de son yıldır defalarca türban gerginliği yaşandı.

Siyasal İslam ve ekmeğe ayaklanması

1980'lerin başında Fas, Sudan ve Tunus gibi ülkelerde "ekmeğe ayaklanması" olarak bilinen isyanlarda İslamcı hareketler önemli bir oynadı. Bu isyanların başlamasında değil ama büyümesinde ve kitlesel öfkenin patlamasına anlamında İslamcı hareketler önemli roller oynadı. Bunda İran'da yaşanan devrimin etkisi büyük oldu.

İran devriminde hareketin motor gücü olan işçi örgütleri dağıldı ve Humeyni hareketi liderliğini ele geçirdi. İran devrimi, diğer ülkelere yayılmayı hedeflemesi ve ABD'nin tüm üç kıtalarına rağmen ayakta kalmayı başarmasıyla tüm ezilenler dünyasında büyük bir sempati yarattı.

Aynı dönemde IMF politikalarının yarattığı kitlesel yoksulluğa tepki olarak gelişen radikalleşme sol açısından büyük fırsatlar yaratsa da bu fırsatı sol değil İslami hareketler kullandı. SSCB ve Doğu Blok'u'nun 1980'li yılların sonunda yıkılması, kapitalizmin krizinin sosyalist hareketin ve sosyal demokrasinin krizine dönüşmesine neden oldu.

Kapitalizm krizden çıkmak için çabalarlarken sol, merkez burjuva partileri ve sosyal demokrasi hep birlikte krize yuvarlandı ve çözümsüz, kapitalizmin krizine yanıt veremeyen bir duruma ulaştı.

Siyasal İslamcı hareketler bu boşluğu keskin bir biçimde başarıyla değerlendirdiler.

AKP'ye giden yol

Sadece Ortadoğu, Asya ve Afrika ülkelerinde değil, Avrupa'nın göbeğinde bile siyasal İslam'ın gelişmesi, bu hareketin bir yobazlık projesi değil, modern taleplere sahip ve bu yüzden kitleleri etkileme gücüne sahip bir akım olduğunu kanıtıyor.

Ya milyonlarca ama milyonlarca insan bir yobazlık projesinin peşinden gidiyor; ki bu durumda Genelkurmay ve George Bush haklı, ya da siyasal İslam modern bir hareket ve kitlelere kriz içindeki solun elinden kaçırdığı taleplerle sesleniyor.

1990'larda Türkiye'de İslami hareketlerin yükselişi, ikincisinin doğru olduğunu kanıtıyor. 1994 yerel seçimlerinde bir çok büyük şehir belediyesinin yönetimlerini kazanan siyasal İslam, bir sene sonra yapılan genel seçimlerden en büyük parti olarak çıktı. Solda bugün ifrata varmış olan Kemalist, yurtsever, aydınlanmacı, laik ve elitist yaklaşım o günlerde neredeyse komik denemek bir panikle birlikte avaz avaz bağırıyor. Aslında yaşanan Arap milliyetçiliğinin 1970'lerde başlayan köklerinin gecikmiş bir tekrarıdır. Türkiye'de IMF politikalarının yarattığı korkunç yoksullaşma, bir gecede imzalanan ekonomi programlarıyla yüz binlerce insanın işsiz kalması ve yoksulluğunun derinleşmesi krizin her düzeyde ve son hızla yaşanması anlamına geliyordu. Üstelik Türkiye'de liberaler ve sosyal demokratlar krizi elele yaşıyorlardı. Murat Karayalçın ve Tansu Çiller, kapitalizmin krizine çözüm olamayan iki merkez siyasal akımın, liberal sağ ve sosyal demokrasinin temsilcisi olarak, IMF programlarına imza atarken, siyasal İslam'ın yükselişi ve kendi-

lerinin çöküşüne de imza atıyorlardı.

Ne yazık ki kitleler öfkelenirken, sosyalist sol ise bu öfkeyle buluşmanın yollarını arayacağına, stalinist rejimlerin, Doğu Blok ülkelerinin çöküşünü sosyalizmin çöküşü olarak algıladığından, sosyalizmin en olduğunu keşfetmekle, yani kendi ideolojik krizine yanıt aramakla meşgulüdü.

İslami hareket ise, bu sorunlarla boğuşmuyor ve Adil Düzen programıyla yoksul emekçi kitlelerle buluşuyordu.

Neredeyse Ütopik bir sosyalizm savunusu olarak görülebilecek olan Adil Düzen programı, IMF'ye, işsizliğe, yoksulluğa net bir biçimde karşı çıkıyor ve bu dünyanın, bu düzenin adaletsiz olduğunu ve değiştirilmesi gerektiğini vurguluyordu. Sol o gün bugündür, siyasal İslamı, Kemalistlerin modernleşme ve yaşam tarzına yönelik bir darbe girişimi, bir yobazlık projesi olarak gören yaklaşımından bir türlü kurtulamadı. Böylece sol modern ve özgür bir yaşam tarzına kiskançlıkla sahip çıktığı alana hapsülürken, siyasal İslam yoksul kitleler üzerindeki hegemonyasını daha da artırdı.

Özgürlüğü, emek haklarını, değişimi ve demokrasinin alanının genişlemesini savunuyor gören İslami hareketler karşısında darbeye, milliyetçiliği, statükoyu, insan haklarının baskı altına alınmasını savunan sol AKP iktidarı karşısında özellikle geçtiğimiz yıl cumhuriyet mitingleri döneminde tam bir savrulma yaşıdı.

Türbanla ilgili son gelişmelerde solun genel olarak aldığı ikircikli ya da özgürlük karşıtı tutum siyasal İslam'ı "tabanın yobazlığına" indirgenen yaklaşımının ne kadar vahim sonuçlara yol açacağını da gösterdi.

Sol, sorunun, yaşam tarzı ve modernleşmenin nurlu aydınlanma meselesine indirgemenen önce, bu kitleyi nasıl kazanabileceğini düşünmeli ve Sosyalist İşçi'nin ısrarla vurguladığı gibi zaten siyasal İslam yükselirken çıkan Kemalist, aydınlanmacı ve devletçi politik çizgiden tümüyle, radikal bir biçimde kopmalıdır.

İsyancılar için rehber: Rosa Luxemburg

Reformdan işçi devrimine

Rosa Luxemburg eşsiz bir düşünür ve devrimciydi. 1871'de, Rusya'nın işgali altındaki Polonya'da doğdu. 16 yaşındayken devrimci bir partiye katıldı ve bir kaç yıl içinde bu partinin liderlerinden biri haline geldi.

Rosa, öğrenciyken, Polonya'da konuşma özgürlüğünü savunan gösterilere katılarak politik faaliyetin içinde yer aldı. Okulu bitirdiğinde kendisine, okul yetkililerine yönelik isyankar tutumundan dolayı kazandığı madalyayı alamayacağı söylendi.

Kendisi hem özel bir insandı, hem de bir aktivist olarak karşılaştığı sorunlar nedeniyle yazdıkları, zamanın diğer devrimcilerinin yazdıklarından farklıydı.

Rusya'da sosyalist olmak yasaktı. Sendikalar ve parlamenter demokrasi yoktu. Dolayısıyla, sorunları ne olursa olsun, Rusya'daki Bolşevik Parti, işçi sınıfı içerisinde, sistemin yavaş yavaş reforme edilmesinden yana olan kesime karşı tartışmak zorunda değildi. Şu açık aktı; ya sistem olduğu gibi kabul edilecekti, ya da devrilecekti.

Fakat, Luxemburg 1898'de, sosyalizm karşıtı yasaların kaldırıldığı, SPD (Alman Sosyal Demokrat Partisi) hızla büyüdüğü, sendika hareketinin ve solcu milletvekillerinin olduğu Almanya'ya taşındı.

Avrupa'da 20 yıldan beri savaş ya da ekonomik kriz olmamıştı, ve kapitalizm istikrarını koruyor gibi görünüyordu.

Rosa Almanya'ya geldiğinde, SPD içinde bir tartışma vardı. Partinin liderlerinden bir tanesi olan Eduard Bernstein, kapitalizmin krizlerinden devrime yol açacağı görüşüne karşı çıkan bir kitap yayınlamıştı.

Bernstein, "son amaç hiç bir şeydir. Hareket her şeydir" diyerek aktivistlerin, devrime değil, şimdi ve burada kazanılabilecek olan reformlara odaklanmaları gerektiğini iddia ediyordu.

Bernstein'in teorileri o zamandan beri defalarca tekrarlandı. Bir kaç yıl öncesine kadar, artık dünyaya barış ve refahın hakim olacağı ve kapitalizmin devrilmesi gerektiğini savunan görüşlerin demode olduğu ilan edilmişti.

Bernstein ayrıca, giderek artan zenginliğin, işçi sınıfını orta sınıf yapacağını, ve bunun da devrimi imkansız hale getirdiğini düşünüyordu.

Yine, Bernstein'da bu yana çok sayıda insan bize bunu anlattı, "Artık hepimiz orta sınıftır."

Fakat Frederick Engels ile birlikte çalışmış olan, Karl Marx'ın ve Engels'in geleneginden geldiğini söyleyen saygın bir sosyalist vardı.

Parti bölündü. Luxemburg, devrimci tarafta kalan en ateşli ev en genç kişilerden bir tanesiydi.

Teorik bilginin, parti içindeki "bir avuç akademisyenin ayrıcalığı olmaması gerek"tiğini söyleyerek bu tartışmayı daha geniş bir kesime yaymak için 1900'de **Reform mu Devrim mi?** broşürünü yazdı ve Avrupa'nın uzun süre barış içinde yaşayamayacağını, ekonomik krizlerin kapitalizmin olması gerektiği gibi işlemeden kaynaklanmadığını, zaten sistemin bir parçası olduğunu iddia etti.

Fakat, uygunsuz krizler bireysel kapitalistler içindir -işçilerin sözetmeye gerek bile ortadan kaldırılan sistem, işçilere, giderek artan üretim, fakat sınırlı pazar sorununu çözmek için ihtiyaç duyar.

Diğer ülkeleri sömürgeleştirerek yeni pazarlar bulmak sorunu erteledi, fakat bu çözüm sonsuza kadar işe yaramaz.

Ayrıca, Avrupalı güçlerin sömürgelemlerinin kontrolü konusunda verdikleri mücadeleye, savaş tehdidini ortaya çıkarmıştı. Luxemburg, er ya da Avrupa'da bir savaş çıkacağını öngördü.

Kendisi, reformlara ya da seçimlerde aday olmaya karşı değildi. Bu tartışma devam ederken, aynı zamanda SPD'nin seçim kampanyası için toplantı turları düzenledi.

Fakat Luxemburg, sendikalar ya da parlamentadaki partiler ne kadar reform elde ederlerse etsinler, eğer devlet egemen sınıf tarafından kontrol ediliyorsa, sosyalizme yaklaşamayacağımızı söyledi.

Reformların sadece sömürüye sınırlamalar getirebileceğini iddia etti. Şöyle yazdı, "Fakat bu reformlar, sömürünün kendisini yavaş yavaş bile ortadan kaldıracak güç değildir."

Luxemburg, toplumu değiştirmek için, tek tek patronları ya da politikacıları sorun olarak görmek yerine bütün sistemi yıkmak gerektiğini yazdı.

Fakat, bu süreci anlamaman tek yolu, bu patrona ya da politikacıya karşı mücadele etmeye başlamaktır. Reform kampanyaları önemlidir, çünkü hem anlık kazanımlar sağlarlar hem de devrimci bilinci öğretirler.

En iyi devrimciler bile, daha köklü bir değişiklik için mücadele etmek yerine, sadece reformlar yapmaya odaklanırlarsa, eninde sonunda sistemle uzlaşmak zorunda kalırlar.

Luxemburg'un, reformlar için mücadelenin, sistemi bir bütün olarak değiştirme mücadelesi içinde gelişebileceği yönündeki teorisi, bir kaç yıl sonra 1905 Rus Devrimi'nde kanıtlanmıştır.

Gelecek sayı: Ekonomik grevlerden politik grevlere

Upton Sinclair romanı beyazperdede

There Will Be Blood
Yönetmen: Paul Thomas Anderson

Oyuncular: Daniel Day-Lewis, Paul Dano

ABD'de yayınlanan Socialist Worker gazetesi yazarı Alan Maass gösterime yeni giren **There Will Be Blood** filmiyle filme esin kaynağı olan Oil kitabını karşılaştırıyor.

Sosyalist yazar Upton Sinclair'ın Oil'i muhteşem bir kitaptır. Paul Thomas Anderson'ın bu kitaptan uyarladığı **There Will Be Blood** da muhteşem bir film. Ancak temalarda, karakterlerin görünüm-lerinde ve hatta hikayenin temel unsurları arasında bazı farklar var. Film ödüllere aday olunca kitabın yeni baskısı yapıldı. Bu, günümüzün savaş ve yoksulluk dünyasında iyi bir şey. Çünkü hem kitap hem de film (aralarında farklar olsa da) kapitalist sistemin insanı nasıl insanlıktan çıkardığını anlatıyor.

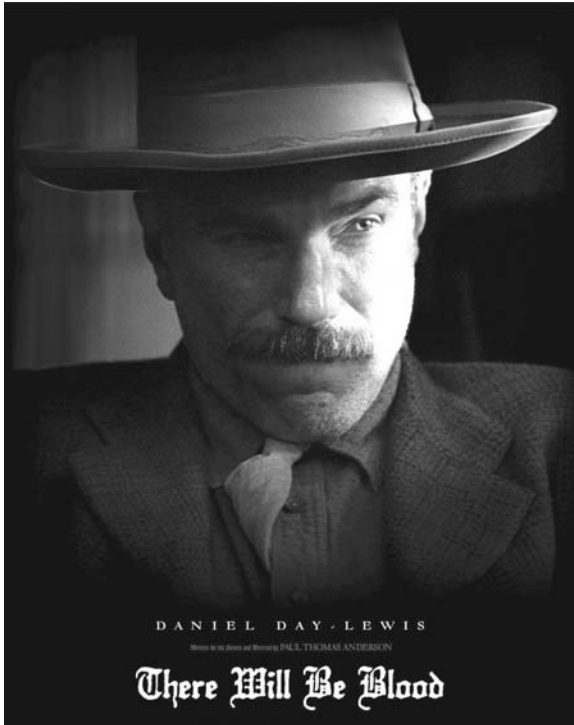
Sinclair'ın Şikago'daki et paketleme sanayini anlattığı **The Jungle** adlı en ünlü romanını okuyan herkes bu konuyu tanıdık bulacaktır. Sinclair kitabı yazabilme için Şikago'nun kesimlik hayvan toplama merkezlerinde yaşamış ve buralardaki göçmen işçilerin iş ve aile yaşamlarını incelemiştir. Kitabın çok büyük bir etkisi olmuştur. Gıda ve ilaç endüstrisi diye bir kurumun doğması bu etkinin doğrudan sonuçlarından biridir.

Sinclair'ın doğaya dair verdiği detaylar, gerçek hayattan alınma olayları ve insanları anlatmadaki ustalığı onu John Dos Passos ve John Steinbeck gibi çağının büyük yazarların arasına sokar. O dönemin büyük bölümünde Sosyalist Parti üyesi olan Sinclair'ın politik yaklaşımı 1927'de yayınlanan **Oil** kitabında da belirgindir.

Kitap, kendi çabasıyla petrolcü olmuş J. Arnold Ross'un hikâyesini oğlu Bunny'nin gözünden anlatır. Güney Kaliforniya'nın küçük bir petrol kasabasında başlayan hikâye tüm küreyi objektifine alır. Kitapta, Bunny, yoksul ailesinin çiftliğinden kaçan 16 yaşındaki Paul ile karşılaşır. Kitabın kalanının büyük bölümü bu iki karakterin değişik bakış açılarından hayatı deneyimlemelerini ele alır: Bunny'nin zenginlik dünyası ile Paul'un çalışma dünyası.

Sinclair emek sermaye çelişmesini göstermek için 1910'larda yaşanan

Petrol Kan dökülecek

çok sayıda petrolcü grevinden birini ele alır. Burada Paul bir sendikacıdır. Ross ise işçileriyle ilgilenen ama rekabetin güdülediği bağımsız bir işletmecidir. Bunny onun mutluluğu için yaşayan babasına sadıktır ama Paul'e ve emek mücadelesine de

sempati beslemektedir.

ABD 1. Dünya Savaşı'na girince iki genç adam da askere gider. Ancak bunny subay olur ve ülke içinden hiç ayrılmaz, Paul ise Rusya'ya yollar. Amerikan ordusu Rusya'da 1917 devrimine kurulan işçi devletini tehdit eden

karşı devrimci beyaz ordulara gizlice destek olmaktadır.

Paul savaştan sosyalist olarak döner. Bunny ise onun ideallerine yönelmiştir. Ama savaş sonrası "Kızıl Korku" yıllarında ikisi farklı işlemlere tabi tutulur. Ross ailesinin avukatları Bunny'yi korur ama Paul hapiste uzun yıllar geçirir.

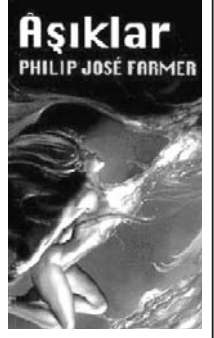
Sinclair, büyük resmi göstermeye düşkün olduğu için hikâyenin doruk noktasında genellikle insanlık dramının bir adım ötesine geçer. Bunu bazen de (Bunny'nin bir petrol grevi sırasında yüksek sosyeteyle Manhattan'da tatile gidişinde olduğu gibi) edebi açıdan yapar.

Bu noktada **There Will Be Blood** ile olan zıtlık çok çarpıcı. Film, mikro düzeyde, büyük resmi oluşturan küçük ayrıntılara odaklanıyor ve bunu kitapta bulunmayan bir duygusal güçle yapıyor. Bazı ana karakterler ve Güney Kaliforniya'daki mekân aynı. J. Arnold Ross ise Daniel Plainview olmuş ve ne oğluna ne de başkasına bir zaafı var. Filmde sembolizm oldukça belirgin. Plainview'un zenginliğe olan düşkünlüğü insanîyetine engel oluyor ve vaktinin çoğunu gölgelerde, yeraltında geçirmeye yöneliyor. Filmde ayrıca kalabalık sahneler de yok. En kalabalık sahnelerde en fazla 30 kişi oluyor. Bu da hem toprağın hem insanın haraplığının altını çiziyor.

Plainview'un diğer insanların dünyasıyla olan tek bağı Bunny gibi görünüyor. Ama yaşanan elim bir kaza araya set çekiyor ve son bağ da kopuyor. Plainview'un son sosyal ilişkisini de terk ederek yürüyüp gittiği sahne filmin en duygusal sahnesi. Oil'de dile getirilenden daha az bir kapitalizm eleştirisi yok. Ama daha çok, hırs ve rekabet üzerine kurulmuş bir sistemin bir insanı nasıl bir canavara dönüştürdüğünü sergiliyor.

Zaman içinde Bunny karakteri geri plana çekiliyor, arkadaşı Paul ise tümüyle kayboluyor. Yani grevler, politik tartışmalar ve Rus devrimi ortada yok. İlginç biçimde, bir karakter filmde daha baskın: Paul'un vaiz olan kardeşi Eli. Kitapta Ross Eli ile uzlaşıyor ve onu petrol operasyonunda sosyal bir destek olarak kullanıyor. Filmde ise Plainview ile Eli düşmanlar, karşılıklı birbirlerine bağımlılar ama sürekli de çelişki içinde.

Film yapıcılığı gözünden bakıldığında **There Will Be Blood** muhteşem. Plainview ve Eli rollerindeki Daniel Day-Lewis ve Paul Dano yıllarca konuşulacak bir performans sergiliyorlar. Ve 2.5 saat süren filmin sonunda bile Anderson'ın inanılmaz görsel imajlarından yorgun düşmüyorsunuz. Sonuç olarak **There Will Be Blood** mutlaka izlenmesi gereken bir film. Ve eğer Upton Sinclair'ın diğer kitaplarına ilgiyi arttırabilirse daha da iyi olur.

Aşıklar

The Lovers
Philip Jose Farmer,
İthaki Yayınları
264 sayfa

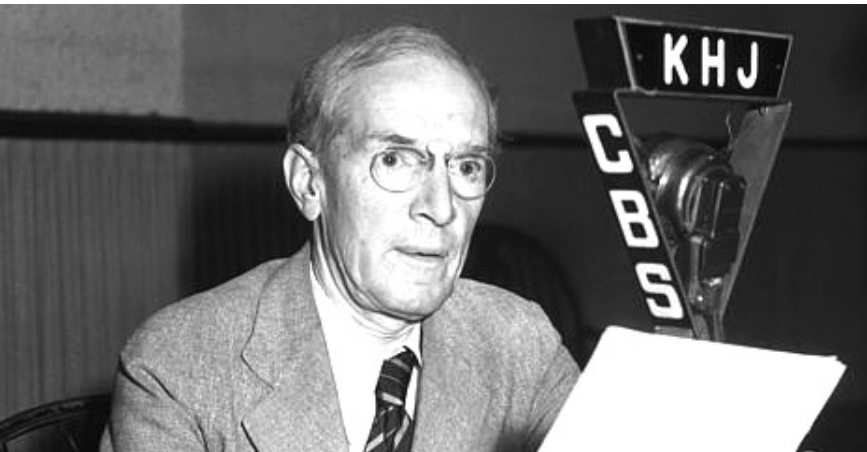
Teknoloji ilerlemiştir. Hayatın kolaylaştığı düşünülse bile daha da karmaşıklaşmış, doğal olan her şey doğasından uzaklaşmıştır. Yönetim biçimi ve din kaynaklı katı bir disiplin hüküm sürmektedir.

Bir bilimadamı olan Hal dinine sadık tutucu birisidir ve işi hiyerarşiye hizmet etmektedir. Bir araştırma için vücut fonksiyonları durdurulur ve 40 yıl süren bir yolculukla başka bir gezegene gönderilir. Orada nesli tükenmiş bir insanı olan Jeannette ile karşılaşır. Bundan sonra Hal'in Jeannette'e olan tutkusu bildiği tüm duvarları yıkacaktır.

Roman katı bir disiplin içinde ve hiyerarşiye mutlak itaat etme üzerine kurulu bir sistemde yetişen Hal'in Jeannette ile karşılaştıktan sonraki değişimini anlatıyor. Kitap soğuk savaş yıllarında süregelen yoğun baskı ve paranoyanın yaşandığı dönemde "fazlaca aykırı" bulunduğu için editörlerce reddedilmiş. Günümüz için oldukça masum kalsa da yayımlandığı dönemde yarattığı etki afallatıcı olmuş. Farmer'ın 1952'de yazdığı öyküyü yabancı biyolojisi, asalak yaşam ve seksin din kazanında harmanlanmış tehlikeli bir karışımı olarak tanımlayabiliriz.

Tuna Öztürk

dsip.org.tr
yeni biçim
ve içeriğiyle
yayında

DurDe! Her yerde

Almanya'nın Ludwıghshafen kentinde, nedeni henüz kesin olarak belirlenemeyen bir yangında beşi çocuk dokuz insan öldü. Acımız büyük.

Nedeni henüz belli olmasa da, basında çıkan haberlere göre, maalesef, yangının ırkçı bir kundaklama olabileceğine dair işaretler bulundu. Bunun üzerine pek çok duyarlı Almanya yurttışı olay yerine giderek hissettikleri tedirginliği belirtti ve ölenlerin anısına çiçekler bıraktı. Almanya içinde küçük bir azınlık oldukları bilinen

neo nazi grupların daha önce çok sayıda ırkçı saldırıya imza atmış olması bu yangında da hemen aynı ihtimali akla getirdi. Ancak Türkiye medyasında olayı bütün Alman halkına mal etmeye çalışan bir kesim de oldu. Söylemlerini "9 Türk 1 Hrant Dink etmedi" ayrımcılığına kadar vardırıran bu tutumu kınıyoruz.

Umuyoruz ki bu yangının altından ırkçı bir nefret saldırısı çıkmaz. Yine de en ufak bir kuşku durumunda dahi ırkçılığa karşı duyarlılığı hatırlat-

mak ihtiyacı içindeyiz. Çünkü geçmişte My Lai, Ruanda, Somali, Bosna, Hocalı, Solingen katliamları... dün Hrant Dink'in katli... bugün Darfur, Irak ve Kenya'da ırkçı-milliyetçi temelli büyük acılar yaşandı, yaşanıyor. Yarınlarda benzer acıların yaşanmaması için diyoruz ki: İrkçılığa ve Milliyetçiliğe DurDe... Her Yerde! Çünkü ırkçılık her yerde... (15 Şubat 2008 tarihli basın açıklaması)

LGBTT aktivistlerden kart atma eylemi

KAOS GL ve Pembe Hayat LGBTT başta olmak üzere Ankara'daki eşcinsel örgütleri ve destekçileri,

Kızılay Posthanesi önünde bir basın açıklaması yaparak, yeni yapılacak anayasaya cinsel yönelim maddesine de eklenerek LGBTT bireylerinin de tanınmasını talep ettiler.

Açıklamanın ardından posthaneye girilerek Anayasa Komisyonu Başkanı AKP'li Burhan Kuzu'ya kart atıldı. Eyleme KEG aktivistleri ve DSİP'liler de katıldılar.

İzmir'de nükleere karşı aktivist eğitimi

KEG İzmir'de nükleere karşı aktivist okulunun ilkinin gerçekleşti.

Özgür Gürbüz'ün konuşmacı olarak katıldığı eğitimde nükleer enerji, nükleer santraller ve nükleere karşı mücadele ele alındı.

Muğla ve Kütahya'dan aktivistlerin de katıldığı eğitim sonucunda hem bu illerde hem de İzmir'de 26 Nisan toplantıları düzenlenmesi kararlaştırıldı.

İzmir KEG, Ege ve 9 Eylül Üniversiteleri'nde kampanyaya start verecek

Ankara'da başörtüsüne özgürlük eylemi

Ankara İnanç Özgürlüğü Platformu tarafından düzenlenen basın açıklamasına, DSİP'li aktivistler de destek verdi.

Yaklaşık iki yüz kişinin katıldığı eylemde, basın açıklaması DSİP'ten Canan Şahin tarafından

okundu. Canan Şahin, konuşmasında "İsteyen istediği gibi giyinsin" diyerek, sadece başörtüsü yaşağına değil, tüm ayrımcılıklara karşı çıkılması gerektiğini; müslümanlara da, Kürtlere de, Ermenilere de özgürlük istediğini

belirtti. Konuşmasında 301. Maddenin de derhal kaldırılması gerektiğini söyleyen Şahin, AKP'nin neo-liberal politikalarına karşı beraber mücadele etmek gerektiğinin altını çizerek konuşmasına son verdi.

Yeditepe Üniversitesi Kültür ve Fikir Klubü, 21 Şubat'ta **Bu Hepimizi İlgilendiriyor** başlıklı sağlık ve sosyal güvenlikle özelleştirmeyi anlatan bir söyleşi düzenliyor. Konuşmacı TTB Merkez Konsey Üyesi ve aktivist Erkan Kapaklı.

Okur mektupları

Saflaşma

Üniversitelerde başörtüsü yaşağının kalkmasının önünün açılması saflaşmayı da beraberinde getirdi.

1. Hayır diyenler: CHP, DSP, TKP, Halkevleri, İP, ulusalcılar. 2. Havetçiler, hem yaşağın kalkmasını isteyen hem de bu şekilde yapılacak bir değişikliği ve tutum almayı reddedenler: Ufuk Uras, ÖDP, Yurttaşlık Bildirgesi imzacıları. 3. Evet diyenler: DTP, DSİP, Üniversitelerde Özgürlük imzacıları, Orhan Pamuk ve yattığı yerden Aziz Nesin.

Aslında bu saflaşma hep oluşuyor, ortadakilerin bazen alttakilere katılmasıyla bazen iki taraf olarak sürüyor. Ancak kilit noktalarda net tutum alanlar yukarıda görüldüğü gibi küçük bir küme.

Orta yolun olmadığını söylediğimizde çoğu zaman yalnız kalıyoruz, dediklerimiz anlaşılamiyor. Geleneksel siyasetlerden dışarıya yayılan argümanların her birine net yanıtlar üretmek durumundayız.

Volkan A.

Sigortamı attırma

KEG'in Sigortamı Attırma kampanyası 16 Şubat'ta iyi bir başlangıç yaptı.

İstanbul'da hayat kar ve soğuk nedeniyle durmaz hale gelmişken 60'tan fazla insan foruma katıldı ve 3,5 saat boyunca söyleneleleri dikkatle dinledi.

Yeni sosyal güvenlik ve sağlık yasağının mağdurlarının konuşmaları etkileyiciydi.

Farklı kesimlerden gelen mağdurların bir kaç vurgusu şartıcı derecede ortak.

Yeni-liberalizme karşı sistem karşıtı ya da antikapitalist mücadelede ve kampanyanın bu temelde inşa edilmesi. En geniş birliğin sağlanması. Sokakta sağlık

ocağı, mediko ve hastanelerin önünde, mahallelerde maddelenin tabana yayılması.

Forumdan ayrılan herkes bu kadar karamsar bir konuda konuşulmasına, korkunç gerçeklerden bahsedilmesine rağmen mutlu ve umutlu oldu. Şimdi yasaya karşı direnişi örgütlemek gerek.

Onur Payöz

Üniversitelere dikkat

Morison Süleyman olarak bilinen 9. cumhurbaşkanı Demirel geçenlerde yine konuştu. Başörtüsü yaşağının kendisine ızdırap verdiğini söyleyen Demirel sonunda bizleri uyarmayı da ihmal etti:

Üniversitelerde 1970'lere yani çatışma ortamına dönülebilir. Bunu bir tespitten çok bir siyaset olarak okudum. Üniversitelerde şimdi den türban yaşağı savunan ve okullara türbanlıların girişini engellemeye dönük eylemler Yurtsever cephe tarafından başlatıldı. Onlara Cumhuriyet Mitingleri'ne paralel olarak örgütlenen yeni Atatürkçü topluluklar eklenecek ve tabii İşçi Partisi' de. Bu çok tehlikeli bir oyun. Başörtüsü yaşağı üzerinden bir çatışma üniversitede meşru mücadele olanaklarını yok edeceği gibi İslamcı öğrencileri faşistlerle yaklaştıracaktır. Hak ve özgürlüklerin tutarlı savunucusu sosyalistler çatışmaya karşı tüm öğrencilerin birliğini savunmalıdır.

Umut Karay

sosyalist işçi ne savunuyor?

Aşağıdan sosyalizm

-Kapitalist toplumda tüm zenginliklerin yaratıcısı işçidir. Yeni bir toplum, işçi sınıfının üretim araçlarına kolektif olarak el koyup üretimi ve dağıtımını kontrol etmesiyle mümkündür.

Reform değil, devrim

-İçinde yaşadığımız sistem reformlarla köklü bir şekilde değiştirilemez, düzeltilemez.

-Bu düzenin kurumları işçi sınıfı tarafından ele geçirilip kullanılamaz. Kapitalist devletin tüm kurumları işçi sınıfına karşı sermaye sahiplerini, egemen sınıfı korumak için oluşturulmuştur.

-İşçi sınıfına, işçi konseylerinin ve işçi milislerinin üzerinde yükselen tamamen farklı bir devlet gereklidir.

-Bu sistemi sadece işçi sınıfının yığınsal eylemi devirebilir.

-Sosyalizm için mücadele dünya çapında bir mücade-lerin parçasıdır.

Sosyalistler başka ülkelerin işçileri ile daima dayanışma içindedir.

-Sosyalistler kadınların tam bir sosyal, ekonomik ve politik eşitliğini savunur.

-Sosyalistler insanların cinsel tercihlerinden dolayı aşağılanmalarına ve baskı altına alınmalarına karşı çıkarlar.

Enternasyonalizm

-Sosyalistler, bir ülkenin işçilerinin diğer ülkelerin işçileri ile karşı karşıya gelmesine neden olan her şeyi karşı çıkarlar.

-Sosyalistler ırkçılığa ve emperyalizme karşıdır. Bütün halkların kendi kaderlerini tayin hakkını savunurlar.

-Sosyalistler bütün haklı ulusal kurtuluş hareketlerini desteklerler.

-Rusya deneyi göstermiştir ki, sosyalizm tek bir ülkede izole olarak yaşayamaz. Rusya, Çin, Doğu Avrupa ve Küba sosyalist değil, devlet kapitalistidir.

Devrimci parti

-Sosyalizmin gerçekleşebilmesi için, işçi sınıfının en militan, en mücadelecisi kesimi devrimci sosyalist bir partide örgütlenmelidir. Böylece parti işçi sınıfının yığınsal örgütleri ve hareketi içindeki çalşıma ile inşa edilebilir.

-Sosyalistler pratik içinde diğer işçilere reformizmin işçi sınıfının çıkarlarına aykırı olduğunu kanıtlanmalıdır. Bu fikrilerle katılan herkesi devrimci bir sosyalist işçi partisinin inşasına çalışmasına omuz vermeye çağırıyoruz.

haksızlıkları, mücadalenizi, yorumlarınızı bize yazın

sosyalistisci@gmail.com

sosyalist işçi

■ Z Yayıncılık ve tanıtım hizmetleri Ltd. Şti.
■ Sahibi: Arife Köse ■ Sorumlu Yazışmaları Müdürü:
Volkan Tamusta ■ Adres: Caferpaşa Mahallesi,
Nail Bey Sokak, No: 9/15, Kadıköy/İstanbul
■ Baskı: Yön Matbaası
■ Yerel süreli yayın, haftada bir yayınlanır
www.sosyalistiscd.org

Çetelerin Ağar'ı nihayet yargıda

"Derin devlet derin millet sevgisidir." Mehmet Ağar (Derin devlet iddialarını yanıtlarken)

Danıştay 1. Dairesi, Mehmet Ağar'ın Susurluk davası kapsamında yargılanmasına oybirliğiyle karar verdi. Ağar, suç işlemek amacıyla örgüt kurmak ve görevini kötüye kullanma suçlarından yargılanacak.

Susurluk davasında Ağar dokunulmazlığı sayesinde kurtulmuştu. Ağar'ın 1993-1996 yılları arasında, cürüm işlemek amacıyla silahlı teşekkül meydana getirmek, Abdullah Çatlı'nın gizlendiği yeri bildiği halde yetkililere haber vermemek ve gizlemesine yardım etmek, Abdullah Çatlı ve Yaşar Öz'e yasalara aykırı olarak silah taşıma izin belgesi vererek, yeşil pasaport verilmesini sağlayarak görevi kötüye kullanmak suçlamalarıyla yargılanması istemini yerinde gördü.

Mehmet Ağar, Susurluk'taki trafik kazasında aynı araçtan çıkan faşist katil Abdullah Çatlı ve Sedat Bucak'la çalışma arkadaşydı. Susurluk'ta açığa çıkan çeteye karşı milyonlarca insan 'Aydınlık için 1 dakika karanlık eylemi'ne katıldı. Ancak 28 şubat darbesiyle Ağar ve Bucak yargılanmaktan kurtuldu.

Bunlar yeter mi?

Yukarıda sözü edilen suçlar bile çok ciddi. Ama Ağar'ın işlediği suçlar bunlarla sınırlı değil. Ağar bu ülkenin gördüğü en başarılı kontrgerilla

uzmanlarından biridir. "Devlet adına 1.000 operasyon" yapan, 3.000 Kürt köyünü boşaltıp yakan, yılan Ağar'dır. Uyuşturucu kaçakçılığın adam vurdurmaya, devrimcilere yargısız infaz

zlardan cezaevlerinde operasyonlara, işçi hareketine saldırmaktan ülkücü faşist örgütlenmelerin kurulmasına kadar pek çok kirli işte adı geçer. Ergenekon Terör Örgütü'nün bazı

üyelerinin yakalanmasından sonra Ağar'ın da yargılanacak olması elbette olumlu bir gelişme ama yeterli değil. Bütün suçlarından yargılanması sağlanabilirse Türkiye'de üzeri örtülen çok sayıda olay aydınlığa kavuşacak.

Ama Ağar'ı yargılamak o kadar kolay değil. (İlk tepkisi de bunu gösteriyor: "Kargadan korkan darı ekmez"). Çünkü konuşursa devlet içinde yıllardır benzer işler yürüten çok sayıda ismin de başı belaya girer. Bu yüzden yargılaması genişletilmeye, Susurluk'un üzerinin kapalı kalmasına çalışılacak.

İş bize düşüyor. Çetelerin üzerine gitmeye başlayan hükümetin bu adımlarını desteklemeli fakat mutlaka devamını getirmeleri için sokak gücümüzle taban basıncı oluşturmalıyız. Çünkü bu ülke çetelerden bütünüyle temizlenmedikçe hiçbirimize rahat uyku yüzü yok.

Uyuşturucu

Çiller'in yakın çalışması arkadaşı olan Ağar hakkında Eylül 1997'de yayınlanan bir MİT raporunda, Hollanda, Almanya, Belçika ve Azerbaycan'da uyuşturucu kaçakçılığı, gasp ve adam kaçırmaya işlerine bulaşan ülkücü faşist mafya örgütlerinin başı olduğu yazıldı.

İşçi düşmanlığı

Uyuşturucu kaçakçılığının HAVAŞ üzerinden yapılması planlanırken, açılan ihaleye Ağar'ın müdahalesi oldu. Aynı dönemde HAVAŞ'ta grev vardı. İşlerin aksamaması için grevin 82. gününde Hava-İş Başkanı Atılay Ayçın tutuklandı. Terörle Mücadele Yasası'nın 8. maddesi ilk kez işçilere ve grev hakkına karşı bu olayda kullanıldı. Emniyet Genel Müdürü

Dosyası kabank

Ağar'dı ve HAVAŞ'ı Çiller Özel Örgütü satın aldı.

'Başbuğ Ağar'

Susurluk kazasından sonra Adalet Bakanlığı'ndan istifa etmek zorunda kalan Ağar önce MHP'ye geçmek istedi. Ancak hakkında o kadar çok iddia vardı ve Susurluk'a karşı tepki öylesine büyüktü ki 'ülküdaşları' bile onu partiye kabul etmedi. Gene de Türkiye'nin cenazesine katılarak şovunu yaptı ve Kocatepe Camii'ni istedi ayrılırken faşistler onu 'Başbuğ Ağar' sloganlarıyla uğurladı. TBMM Susurluk

komisyonu'nda görevli bir hâkim olan Akman Akyürek 12 Aralık 1997 günü 'normal' bir trafik kazasında öldü. Ancak daha 16 gün önce Ağar hakkında açıklamalarda bulunmuştu. Kocaeli'nde yakalanan bir sol örgüt militanının ifadesinin Susurluk Raporu'na eklenmemesini, eklenmesi halinde Ağar'ın başının belaya gireceğini söylemişti.

Yakalanan militanın bir MİT ajanı olduğu ve 1994'te Gebze'de bir otomobilde yakalandığı sırada Ankara'dan gelen bir emirle ("O bizim adamımız. Araba Genelkurmay'a ait yakaladıysanız salın!") araştırmanın durdurulduğu anlaşıldı. Yanında Emekli Tuğgeneral Habil Küçük de vardı. Aynı arabayı bir yıl boyunca Ağar'ın eşi kullanmıştı.

Kanlı bir kariyer

İstanbul Emniyet Müdürü iken yakalanan Bahçelievler Katliamı sanıklarından Haluk Kırıcı'yı serbest bırakmaları için baskı yaptı. Özel Harekat Dairesi'nin kurulmasını ve PKK'ye karşı polislerin de jandarma ile birlikte operasyonlara katılmasını sağladı. 1995 seçimlerinde DYP'den Elazığ milletvekili oldu. ANAP-DYP koalisyonunun Adalet Bakanı oldu. Bu dönemde cezaevlerinde yeni düzenlemeleri protesto etmek için başlatılan Ölüm Orucu'nda 12 siyasi tutuklunun yaşamını yitirdi. 1997'de mülkiye müfettişlerine verdiği ifadesinde kayıp silahlar olarak adlandırılan silahların nerede ve hangi amaçla kullanılacağını bildiğini söyledi, ama devlet sırrı

diyerek açıklamadı. Abdullah Çatlı ve Yaşar Öz'ün üzerinde bulunan sahte isimli Emniyet Uzmanı belgelerinde imzası bulundu. İstanbul DGM Başsavcılığı Ağar hakkında, Sedat Edip Bucak ile birlikte 6 yıldan 12 yıla kadar ağır hapis cezasıyla dava açtı. 1997'de dokunulmazlığı kaldırılan Mehmet Ağar, 10 Ocak 1998'de DGM'de üç saat süreyle sanık sıfatıyla ifade verdi. DGM önce 'görevsizlik' sonra da 'yargılanmanın durdurulması' kararlarını aldı. Ağar, 2000'de Meclis Soruşturma Komisyonu tarafından 8'e karşı 6 oyla Yüce Divan'a sevkine gerek olmadığına karar verilerek aklandı. Merkez saği birleştirilmeye çalıştı, başaramadı.

Çöp Sepeti Ersin TEK

Meram Tıp fakültesinden bir profesör, Türkiye'de sağlıklı insan oranının nüfusun yalnızca %10'u olduğunu söylemiş. Diğer bir deyişle, Türkiye'de nüfusun %90'ının herhangi bir şekilde sağlık sorunu yaşadığını ifade ediyor.

Sebepler olarak da koruyucu hekimliğin gelişmemiş olduğunu ifade ediyor. İnsanlar hastalıklarını görmezden geliyor kimi zaman da fark etmiyor bile. Üstelik, küçük olarak görünen hastalıklar için doktora gitmek "o eziyete değmez" denilerek geçiştiriliyor çoğu zaman. Kuyruk, ilgisizlik gibi şikayetler son zamanlarda azalsa da, doğruluğunu hala koruyor.

Üstelik, haberi okuduğum internet sitesinde haberin hemen yanında duran özel sağlık kuruluşu reklamı da tam bir trajediye işaret ediyor. Birakalım koruyucu hekimliği, önemli hastalıkların bile tedavilerinin paralı hale gelmek üzere olduğu bir sağlık dönüşümünün eşliğindeyiz. Üstelik mevcut sistem de bile %90'ımız hasta.

Profesör Süleyman Türk'ün sağlık konusunda önerileri de var. Bunlardan bir kaçılığın, özellikle de şu: "Çocuklara üniversiteyi bitirinceye kadar sağlıklı beslenme desteği verilmeli."

"Sağlıklı yaşamak" dediğimiz şeyin yalnızca sağlık hizmetleri ile sınırlı olmadığını gösteren önemli bir örnek. Sağlıklı beslenme, huzurlu bir barınma hakkı, ulaşım hakkı da, tıpkı küresel iklim değişikiminin engellendiği "sağlıklı bir dünya" da yaşama hakkı gibi sağlıklı yaşamın olmazsa olmazları.

Kâr elde edileceği her şeyden kaçırarak elde etmek de kapitalizmin olmazsa olmazı. Sağlıklı bir dünya için alınacak ilk tedbir de, kâr yerine insanı merkezine koyan bir dünya istemek.